

БАҚЫЛАУ – КАССАЛЫҚ МАШИНА
ПОРТ DRG-35 ФКЗ
ломбардтар мен шыны ыдыстарды қабылдау
пункті

ПАЙДАЛАНУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚ

This mark is an indication for separate collection of waste electrical and electronic equipment (WEEE). It is prohibited the disposal of WEEE containers for mixed waste

(Pursuant to Ordinance requirements for marketing of electrical and electronic equipment and transportation and disposal of waste electrical and electronic equipment, adopted by Decree № 82 of 10.04.2006)

Нұсқа: мамыр, 2015

Мазмұны

I. КІРІСПЕ	5
II. ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАР	6
III. БКМ СЫРТҚЫ КӨРІНІСІ	8
IV. ПЕРНЕТАҚТА	8
V. АШУ	9
VI. ҚОРЕКТИ ҚОСУ/АЖЫРАТУ	9
VII. ТЕРМОТАСПАНЫ ОРНАЛАСТЫРУ	9
VIII. ЖҰМЫС РЕЖІМІ	10
1. "TIPKEУ" РЕЖІМІ	11
1.1. <i>Режімге кіру</i>	11
1.2. <i>"TIPKEУ" режіміндегі батырмалар қызметтері</i>	11
1.3. <i>"Tіркеу"режімінде құжаттарды ресімдеу схемасы</i>	14
1.3.1. Сату/сатып алу чегін ресімдеу схемасы	14
1.3.2. Қайтару чегін ресімдеу схемасы	16
1.3.3. Салу/төлеу қызметтік чегін ресімдеу схемасы	16
1.3.4. Сату/сатып алу чектерінің бірнеше үлгілері	16
1.4. <i>"TIPKEУ"режіміндегі жұмыстың ерекше жағдайлары</i>	17
1.4.1. "Штрих-код" параметрін пайдалану	17
1.4.2. Тауарды "ІЗДЕУ" режімі	17
2. "ӨТЕУІСІЗ ЕСЕПТЕР" РЕЖІМІ (X-ЕСЕПТЕРІ)	18
2.1. <i>Режімге кіру</i>	18
2.2. <i>X-есептер түрлері</i>	18
2.2.1. Ауысымдық есеп	18
2.2.2. Операторлар бойынша	18
2.2.3. Тауарлар бойынша есеп	19
2.2.4. БКМ бойынша есеп	19
2.2.5. Тауарлардың секциялары және топтары бойынша есеп	19
2.2.6. Тауарлар параметрлері бойынша есеп	19
2.2.7. Қалдық тауарлар бойынша есеп	19
2.2.8. Қалдықтармен басқару	19
3. "ӨТЕУІМЕН ЕСЕПТЕР" РЕЖІМІ (Z-ЕСЕПТЕРІ)	21
3.1. <i>Режімге кіру</i>	21
3.2. <i>Z-есептер түрлері</i>	21
3.2.1. Ауысымдық есеп	21
3.2.2. Операторлар бойынша	21
3.2.3. Тауарлар бойынша	22
4. "БАҒДАРЛАМАЛАНУ" РЕЖІМІ	23
4.1. <i>Режімге кіру</i>	23
4.2. <i>Бағдарламалану процесі</i>	23
4.3. <i>Бағдарламаланатын параметрлерді сипаттау</i>	26
4.3.1. Тауарлар параметрлері	26
4.3.2. Тауардың бағасы	27
4.3.3. Операторлар	27
4.3.4. Секциялар	28

4.3.5. Чектегі мәтін.....	29
4.3.6. Ескерту.....	30
4.3.7. ҚҚС төлемдері.....	30
4.3.8. Уақыты және күні.....	30
4.3.9. Конфигурациясы.....	30
5. "САЛЫҚ ИНСПЕКТОРЫ" РЕЖІМІ.....	33
6. "КОМПЬЮТЕРМЕН БАЙЛАНЫС" РЕЖІМІ.....	33
7. "СЕРВИС" РЕЖІМІ.....	33
7.1. <i>Режимге кіру</i>	33
7.2. <i>Параметрлерді теңшелеу процесі және амалдарды орындау.</i>	34
7.3. <i>"Сервис" режимі параметрлерін және амалдарының сипаттамасы</i>	34
7.3.1. Байланыс параметрлері.....	34
7.3.2. Мәтін және пароль.....	37
7.3.3. Блоктау күні.....	37
7.3.4. Клиенттік дисплейдің түрі.....	37
7.3.5. Барлық тауарларды тазалау.....	37
7.3.6. ЖЕСҚ нөлдендіру.....	37
7.3.7. Зауыттық орналастырулар.....	37
7.3.8. БҚ жаңарту.....	38
7.3.9. Тілі.....	38
8. "ЭЛЕКТРОНДЫҚ ЖУРНАЛ" РЕЖІМІ.....	38
8.1. <i>Көшірмелерді басып шығару</i>	38
8.1.1. Өтеуімен есептер.....	38
8.1.2. Фискалды чектер.....	39
8.1.3. Қайтару чектері.....	39
8.1.4. Қызметтік чектер.....	39
8.1.5. Барлық чектер.....	39
8.2. <i>Анықтау</i>	40
8.3. <i>Электронды журналдар тарихы</i>	40
8.4. <i>Жаңа электронды журнал</i>	40
9. "ТЕСТТЕР" РЕЖІМІ.....	40
10. "ҚАССАНЫ АЙЫРУ" РЕЖІМІ.....	41
ІХ. БКМ-ДЫ БЛОКТАУ ЖАҒДАЙЛАРЫ.....	41
Х. МҮМКІН БОЛАТЫН ҚАТЕЛІКТЕР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ЖОЮ ТӘСІЛДЕРІ.....	41

I. КІРІСПЕ

ПОРТ DPG-35 ФКЗ (ломбардтар және шыны ыдыстарын қабылдау пунктері үшін) – бағдарламаланған бақылау-кассалық машинасы (әрі қарай БКМ) фискалды деректердің Операторы (ФДО) серверіне фискалды ақпараттарды беретін қызметімен. БКМ СРСР хаттамасы бойынша on-line режимінде барлық ресімделген чектер туралы ФДО серверіне ақпараттарды беруді жүзеге асырады. Ақпарат қорғалатын интернет-арна арқылы беріледі. Интернет желісімен байланыс Ethernet, GPRS немесе Wi-Fi бойынша жүзеге асырылады. Оның параметрлері клиенттерге қызмет көрсету талаптарына сәйкес және дүкендерде, супермаркеттерде, дәріханаларда, мейрамханаларда, сонымен бірге кез-келген сату объектілерінде есеп ұйымдастыру. БКМ-сы дүкен иесі үшін де және салық мүшелері үшін де толық есеп береді. БКМ-сы баспа құжаттарындағы ақпаратты мемлекеттік тілде және орыс тілінде көрсететін мүмкіндігі бар.

Осы нұсқаулық БКМ ПОРТ DPG-35 ФКЗ (ломбардтар және шыны ыдыстарды қабылдау пунктері үшін) туралы барлық қажетті ақпаратты береді және БКМ-ның жұмысы үшін баптау, дұрыс пайдалану және сақтау, техникалық ерекшеліктері және құрылғының қызметтік мүмкіндіктері бойынша толық нұсқаулықтары бар. Сонымен бірге жұмыс режимдері мен қолдану мүмкіндіктері туралы ақпарат беріледі.

ПОРТ DPG-35 ФКЗ

БАҚЫЛАУ-КАССАЛЫҚ МАШИНАСЫМЕН ЖҰМЫСЫҢЫЗ

ЖАҒЫМДЫ БОЛСЫН!

II. ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАР

Параметрі	Сипаттамасы
Артикулдар деректері базасының сыйымдылығы	100000 дейін
Артикул атауларының ұзындығы	32 символдарға дейін
Штрих-код түлеріі	EAN-13, EAN-8, UPC, Заттаңбамен салмақтарымен басылған штрих-кодтар
Салық түрі	ҚҚС, 3 салық топтары
Операторлар саны	30 дейін
Бір чектегі сатудың макс.саны	120 астам
Қызмет көрсету түрі	- шыға берістеі бақылау - әрбір бөлімдегі БКМ
Төлем түрі	-төлемнің 2 түрі (әдепкі қалпы бойынша: ҚОЛМА-ҚОЛ АҚША, КАРТА);
БКМ жұмысының режімі	- Тіркеу - Төлеуісіз есептер - Төлеуімен есептер - Бағдарламалау - Салық инспекторы - Сервис режімі - Тесттер - Электрондық журнал - ДК байланысы
ДК-мен байланыс	- Артикулдар базасымен жұмыс үшін (бағдарламаландыру, оқу, есептер); - БКМ параметрлерін баптау; -Байланыс үшін DATECS мамандандырыған хаттамасы пайдаланылған.
Электрондық журнал	3800 ауысымнан кем емес 250 чектерден
Чектер архиві, ДК оқу үшін қол жетімді	1 000 дейін чектер (әрбір чекте 10-ға дейін сатылымдар)
Фискалды жад	Энергияға тәуелді, 3800 ауысымдық есептер
Термопринтер түрлері	MLT-288
Басып шығару жылдамдығы	Секундына 12 жол
Жолдағы символдар	42
Шығын материалдары - термоқағаз	- ені 57 мм - қалыңдығы 60-тан 72 мм дейін - орамдық диаметрі 65 мм дейін

Оператор дисплейі Клиент дисплейі	- Графиктік LCD, 4 жолға дейін және жолдағы 22 символдарға дейін - 2 жолдар, жолдағы 16 символдар
Пернетақта	33 пернелер
Қорек	Адаптер – шығу: DC 9V/5A, кіру: 100-240V 50-60Hz
Аккумулятор батареясы (опция)	Li-Ion 7.4V 2000mA/h
Сағаты / Күнтізбе	Қоректі сөндіргеннен кейін 90 күнге дейін істейді
Жұмыс температурасы	0°C-ден +45°C дейін
Мөлшерлері	Ұзындығы/ биіктігі / ені – 320 / 92 / 226 мм
Салмағы, кг	1.160 (қағаз орамдығымен)
Интерфейс және қосылатын құрылғылар	- Ақша жәшігін ажырату – 1 д., - RS-232C, сатып алушының PEG режимінде штрих-кодтың сканерімен, таразымен, сыртқы дисплейімен жұмысы үшін реттелуі мүмкін немесе ДК –мен байланысы үшін
ФДО серверіне фискалдық деректерді беру	LAN GPRS Wi-Fi (опционалды)

III. БКМ СЫРТҚЫ КӨРІНІСІ

IV. ПЕРНЕТАҚТА

V. АШУ

БКМ ашқаннан кейін, қораптан табасыздар:

- Осы пайдалану жөніндегі нұсқаулығын;
- Формулярды.

Клиент пен оператор дисплейдегі көрсеткіштерді бір мезгілде көре алатындай етіп БКМ-сын ыңғайлы орынға орналастырыңыз.

БКМ-сын тік түскен күн сәулесінің астына және күшті жылу көздерінің жанына орналастырмаңыз!

БКМ-сын күшті шаңданған бөлмелерде орналастырмаңыз!

VI. ҚОРЕКТІ ҚОСУ/АЖЫРАТУ

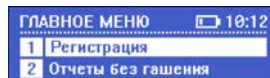
БКМ қорек адаптерімен жабдықталған. Адаптердің кіру кернеуі 100-240 В ~50-60Hz, шығу параметрлері – 9В/5А.

БКМ адаптерін күшті электрқұралдарымен (тоңазытқыштар, мұздатқыштар, жылытқыштар, электр қозғалтқыштары, т.б) бір тізбекке қоспаңыз.

Жұмыс істеу алдында БКМ-да термотаспаның барына көз жеткізіңіз.

Батырмасын басу арқылы БКМ қосылады

Дисплейде бас мәзір көрінеді.

БКМ-сын БАС МӘЗІР жағдайынан батырмасын басқанда немесе 10 тармағының / батырмаларын таңдағанда сөндіріледі. .

VII. ТЕРМОТАСПАНЫ ОРНАЛАСТЫРУ

- Принтерлік бөліктің қақпағын ашыңыз;
- Орамдықты ұстағышқа суретте көрсетілгендей етіп төмен орналастырыңыз және термотаспаның басын принтердің білікшесі астына қойыңыз;

Дұрыс

Қате

- Батырмасын пайдалана отырып термотаспаны 25-30 см-ге созыңыз;
- Термотаспаның ұшын принтерлік бөліктің қақпағының бунағына қойыңыз;
- Принтерлік бөліктің қақпағын жабыңыз және пернені басыңыз

VIII. ЖҰМЫС РЕЖІМІ

БКМ-сы барлық параметрлерді қарап шығу және өзгерту, есептерді басу, компьютердің деректерімен ауысу және пернетақтаның көмегімен сатуды тіркеуге болатын бірнеше жұмыс режимін ұстайды. Жұмыс режиміне қол жеткізу әртүрлі мәзірлердің көмегімен жүзеге асырылады. Оператордың қателіктері дисплейде қателіктер туралы хабарламаның шығуына әкеледі.

Бас мәзір келесі тәртіптерге қол жеткізуді ұсынады:

1. Тіркеу	6. Компьютермен байланыс
2. Төлеусіз есептер	7. Сервис
3. Төлеуімен есептер	8. Электрондық журнал
4. Бағдарламалану	9. Тесттер
5. Салық инспекторы	10. Кассаны сөндіру

Жұмыс режимін таңдау

Кез-келген режимге келесі тәсілдермен қол жеткізуге болады:

- сандық пернетақтаның көмегімен режимді таңдау;

- / батырмалардың көмегімен режимін таңдау және **ИТОГ**

батырмасын басып растау

 батырмасын басып Сіз кез-келген режимнен шыға аласыз және алдындағы мәзірге қайтып келе аласыз.

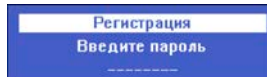
Режимдерге кіру

Операторлар режимдерге кіруге әртүрлі құқықтары бар.

Операторлардың кіру құқықтары:

- 1..23 операторлар (кассирлер) тек **1** режиміне кіре алады
- 24, 25 операторлары **1, 2 және 8** режимдеріне кіре алады
- 26, 27 операторлары **1, 2, 3 және 8** режимдеріне кіре алады
- 28, 29, 30 операторлары (әкімшіліктер) **1, 2, 3, 4 және 8** режимдеріне кіре алады
- Барлық операторлар **7 және 9** режимдеріне кіре алады
- **5** режимге тек салық инспекторы ғана кіре алады.

Режимді таңдап алғаннан кейін, егер парольді енгізуді талап етсе, онда дисплейде парольді енгізуге шақыру көрсетіледі.

Әдепкі парольдер операторлардың нөмірлерімен сәйкес келеді. Режимге кіру үшін оператор парольді енгізу керек және **ИТОГ** батырмасын басу керек.

1. "TIPKEY" режимі

Режим сату, сатып алу құжаттарын ресімдеуге (чектерді басып шығару), сонымен бірге сатылған және сатып алынған қайтарулар және кассаларда қолма-қол ақшалардың жылжуына байланысты оператордың әрекеттеріне арналған.

1.1. Режимге кіру

БАСТЫ МӘЗІР → **1** → Оператор паролі * → **ИТОГ**

* - "TIPKEY" режиміне 1-ден 30-ға дейін операторлар кіре алады. Осы операторлар үшін әдепкі пароль операторлардың нөмірлерімен сәйкес келеді. Парольді қате терсеңіз, **C** батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Дисплейде көрсетіледі:

06-05-2015 10:12
0.00

Батырмасын басып, Сіз "TIPKEY" режимінен шыға аласыз.

1.2. "TIPKEY" режиміндегі батырмалар қызметтері

Батырма	Қызметі
 или 	Тауарды жылдам таңдау (31 бет), батырмаларының параметрлерінде бағдарламаға енгізілген тауарды жылдам таңдауға болады. 4.3.9.3 тармағын қараңыз. Клиенттің чегінде жинағының және сәйкес тауарлар параметрлерінде көбеюіне әкеледі. Батырманы басу: - 4.3.9.3 тармағынан кестенің 1 жолында жазылған нөмірімен тауардың сатылғанын тіркейді; ... - 4.3.9.3 тармағынан кестенің 6 жолында жазылған нөмірімен тауардың сатылуын тіркейді; - 4.3.9.3 тармағынан кестенің 7 жолында жазылған нөмірімен тауардың сатылуын тіркейді; ... - 4.3.9.3 тармағынан кестенің 12 жолында жазылған нөмірімен тауардың сатылуын тіркейді.
	Енгізілген сан тауардың номенклатуралық коды болып табылатынын көрсетеді. Клиент чегінде таңдалған тауар жинағының көбеюіне/азаюына әкеледі. Номенклатуралық кодты енгізгенде ондық нүкте мен сан одан кейін ескерілмейді және енгізілген мәні бүтін есебінде қарастырылады. Егер тауардың параметрлерінің біреуі жарамсыз болып табылса, дисплейде қателік туралы хабарлама көрсетіледі: "PLU коды тіркелмеген"; "Бағасы жоқ"; Егер перне басылып, бірақ код енгізілмесе, соңғы сатылым қайталанады.

	Сәйкестік бағдарламаға енгізілген тауарлар базасынан тауарды іздеу үшін пайдаланылады. Бұл режим тауарды коды арқылы тауып және онысату/сатып алуына болады. (Толық сипаттамасын "TIPKEU" режимінде Жұмыстағы арнайы жағдайлар тарауынан қараңыз)
	Штрих-коды бойынша тауарды таңдау. Тауардың штрих-кодындағы сандарды енгізіңіз және оны сату үшін, батырмасын басыңыз.
	- Операция басында басылған бола тұра, сатып алынған заттың сатып алу немесе қайтару чегі ресімделетіні көрсетіледі. - Енгізілген сан бағасы болып табылатынын көрсетеді. Батырма тауарды еркін бағамен сату/сатып алу үшін пайдаланылады. Бірінші бағасы енгізіледі, кейін батырмасы басылады. Содан кейін тауардың коды енгізіледі. Еркін баға бойынша сату/сатып алу, тек егер тауар параметрінің "баға түрінде" 1 немесе 2 мәні болса.
	- Алдындағы сату/сатып алу күшін жояды. - "ҚАЙТАРУ" операциясын орындау үшін пайдаланылады Дисплейде "ҚАЙТАРУ" операциясы орындалған белгісі көрінбейінше, батырма басылады және ұсталады.
	Ашық чекте осы бірізділікте басу мәзiрде чектегі сату/сатып алуды жою әрекетінің пайда болуына әкеледі. БКМ-ның батырмаларын осы бірізділікте басқаннан кейін келесі таңдауды ұсынады: - Чекті жою (батырма) - Секциялардың нөмірі енгізілген чектегі позициясын жою (батырма). - Тауардың коды енгізілген чектегі позицияны жою (батырма). - Штрих-код енгізілген чектегі позицияны жою (батырма). Бұл операция орындала алмайды, егер сату параметрлері сату/сатып алу параметрлерімен сәйкес келмесе. <i>Ескерту: Жоюға талап етілген ,чек позициясында басылған, сол параметрлерді оператор енгізу керек. Егер үстеме баға / жеңілдік болса, онда олар жойылған сату/сатып алумен бірге жойылады.</i>
	Аралық қорытындыны көрсетеді. Осы пернені басқаннан кейін дисплейде аралық қорытынды көрсетіледі.
	- Енгізілген мән саны болып табылатыны көрсетіледі. - Егер БКМ таразымен жұмыс істесе , онда бұл батырманы басқанда алдын ала енгізілмеген салмақтың мәні таразыдан алынған мәнін тудырады.
	Егер БКМ екі таразымен жұмыс істесе, онда бұл батырмаларды басқанда, алдын ала енгізілмеген салмақтың мәні екінші таразыдан алынған мәнін тудырады.
	Клиенттің чегін жабады және қолма-қол ақшамен төленгенін белгілейді.

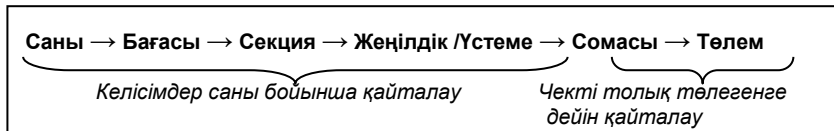
 ИТОГ	Чекті жабу кезінде ақша жәшігін, "Ақша жәшігімен басқару" параметрінде "ИӨ" мәні болған жағдайда ашады.
 КАРТА	Батырма картамен төленген кезде пайдаланылады.
 %+	- Бұл батырманы басу соңғы операция сомасына пайыздық үстем қосуды тудырады немесе, осының алдында батырмасы басылса, онда ол пайыздық үстемді аралық жыйыны сомасына қосады. Пайыздық мәні 00.00-ден 100.00-ге дейінгі диапазонда бола алады. - Егер ашық чек болмаса, бұл батырма "Соманы енгізу" операциясы үшін пайдаланылады..
  %+	Тауардың бағасына немесе аралық қорытындыға үстем қосу мәні. Үстем қосады соңғы сату сомасына немесе, егер оның алдында батырмасы басылса – үстем қосады аралық жыйыны сомасына.
 %-	- Бұл батырманы басқанда соңғы сату сомасынан пайыздық жеңілдіктің азаюын тудырады немесе егер осының алдында батырмасы басылса, онда аралық жыйынының сомасынан пайыздық жеңілдікті азайтады. Пайыздық мәні 00.00-ден 100.00-ге дейінгі диапазонда бола алады. - Егер ашық чек болмаса, бұл батырма "Соманы төлеу" операциясы үшін пайдаланылады..
  %-	Жеңілдік .мәні Соңғы операцияның сомасынан жеңілдікті шегереді немесе егер осының алдында батырмасы басылған болса – аралық жыйыны сомасынан жеңілдікті шегереді.
 / ↓	Ашылған чекте барлық операцияларды дисплейден қарау. Батырмаларды басыңыз / чектегі барлық операцияларды қарау үшін. Бұл режим операцияларды батырмасының көмегімен жоюға болады. Режимнен шығу үшін, батырмасын басыңыз.
 C	Функционалды батырманы басудың алдында барлық енгізілген сандарды шығарып тастайды. Функционалды батырманы басу нәтижесінде пайда болған қателерді шығарып тастайды.
 0	Санды енгізу.

Сату/сатып алу ресімделе алмайды:

- Егер БКМ операциялық тіркеушілердің біреуі толық болса. Жұмысты жалғастыру тек ауысымдық есепті алып тастағанда мүмкіндік туады.
- Егер разрядтық көбейтінді соманың бағасы мен саны 10 саннан асса, операция орындалмайды және дисплейде қателік туралы хабарлама көрінеді.

1.3. "Тіркеу" режимінде құжаттарды ресімдеу схемасы

1.3.1. Сату/сатып алу чегін ресімдеу схемасы

- Сатып алу чегін ресімдеу алдында **ЦЕНА** батырмасын басыңыз

Саны:

Міндетті емес параметр.

Егер саны енгізілмесе, онда бір тауардың сатылуы тіркелсін. Сату/сатып алу тауардың саны екі тәсілмен енгізуге болады:

1. Пернетақтаны енгізу

Саны → **X**

2. электронды таразыдан салмақты енгізу.

X

- бірінші таразыдан салмақ енгізу;

↑ X

- екінші таразыдан салмақ енгізу

Баға:

Міндетті параметр.

Бағасы бірнеше тәсілмен енгізуі мүмкін.

1. Пернетақтадан енгізу (еркін баға)

2. Базадан тауарларды бағдарламаланған баға бойынша таңдау

Тауар коды → **ФЦ**

Штрих-коды* → **ШТРИХ**

* - Штрих-кодты санмен немесе штрих- код сканерімен (қосылып тұрған сканермен) енгізуге болады.

Бұдан басқа, тауар базасынан тауарды «1.4.2. тауарды «Іздеу» Режімі» тармағында сипатталған тәсілмен енгізуге болады. (17 бет)

3. Тауарлар базасынан еркін бағаны енгізіп таңдау

Баға → **ЦЕНА** → Тауар коды → **ФЦ**

Баға → **ЦЕНА** → Штрих-коды* → **ШТРИХ**

* - Штрих-кодты санмен немесе штрих-кодтың сканерінің көмегімен (қосылып тұрған сканерде)

4. Секцияда бағдарламаланған бағаны енгізу

1CEK..6CEK немесе **↑ 1CEK...↑ 6CEK**

Секция:

Пернетақтадан бағаны енгізу кезіндегі міндетті амал. Бағаны енгізудің басқа тәсілдері кезінде бұл параметрді енгізбеуге болады.

1CEK..6CEK немесе **↑ 1CEK...↑ 6CEK**

Жеңілдік/Үстеме: Міндетті емес параметр.

Жеңілдік/Үстеме жеке операцияға ресімдеуге болады, бірнеше операцияларға және барлық чекке. Бірнеше операцияларға жеңілдік/үстемені ресімдеу үшін соңғы операцияны ресімдегеннен кейін жеңілдік/үстемені ресімдеуге арналған топқа кіретін, **ПИ** батырмасын басу керек. Барлық чекке жеңілдік/үстемені ресімдеу үшін **ПИ** батырмасын чектегі соңғы операцияны тіркегеннен кейін басу керек.

Бұл параметрді абсолюттік (сома) және салыстырмалы (сомадан пайыз) шамаларда енгізуге болады.

1. Абсолюттік өрнектегі жеңілдік

Жеңілдік сомасы

2. Салыстырмалы өрнектегі жеңілдік

Пайыз →

3. Абсолюттік өрнектегі үстеме

Жеңілдік сомасы

4. Салыстырмалы өрнектегі үстеме

Пайыз →

Сома:

Картамен төлеу кезіндегі міндетті параметр. Қолма-қол ақша төлеу кезінде бұл параметрді енгізбеуге болады. Сомасы пернетақтадан енгізіледі және сатып алушы берген соманы көрсетеді немесе картадан есептен шығаруға тиісті. Егер, сатып алушы қолма-қол ақшамен есептесу кезінде берген сома чек сомасынан асса, онда чекті жапқаннан кейін БКМ-сы есептейді және қайыру сомасын басып шығарады. Егер бұл параметр чек сомасынан аз болса, онда жартылай төлем жүргізіледі.

Төлем: Міндетті амал.

Төлем қолма-қол есеппен, қолма-қол есепсіз және құрамдастырылған тәсілмен жүргізуге болады.

1. Қолма-қол ақшамен есепке төлем

2. Қолма-қол ақшамен есепсізге төлем

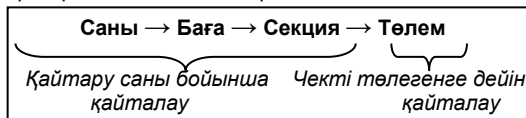
Жою: Жеке операцияларды тіркеуді жою бойынша әрекет немесе барлық чекті, оның жабылуына дейін, 1.2. тармағында сипатталған, "ТІРКЕУ" режимінде батырмалар қызметі (11-13 бет) батырма   және батырмаларының үйлесімі

1.3.2. Қайтару чегін ресімдеу схемасы

Тауарды қайтару чегін ресімдеу үшін, “қолма-қол ақша ақша жәшігінде” тіркелімінде үлкен соманың немесе қайтару сомасын тең болуы қажет.

Қайтару чегін ресімдеу үшін. 1.2. тармағында сипатталғандай **СТ** батырмасын басыңыз және ұстап тұрыңыз. " TИPKEУ " режіміндегі батырмалар қызметтері (11-13- бет)

Әрі қарай схема былай көрінеді:

- Сатып алу қайтару чегін ресімдеу алдында **ЦЕНА** батырмасын басу

Амалдарды және параметрлерді сипаттау „1.3.1. Сату/сатып алу чегін ресімдеу схемасы” тармағымен сәйкес келеді.

1.3.3. Салу/төлеу қызметтік чегін ресімдеу схемасы

“TИPKEУ” режіміндегі қызметтік, қолма-қол ақшаны кассаға/кассадан салу және төлеу чектары болып табылады.

Салу: **Сом** → **%+**

Төлеу: **Сом** → **%-**

1.3.4. Сату/сатып алу чектерінің бірнеше үлгілері

* Сатып алуды ресімдеу алдында **ЦЕНА** батырмасын басу

1. №1 бөлімнен қолма-қол ақшамен қайтаруды есептемей төлеммен сату/сатып алу:

Сом → **1CEK** → **ИТОГ**

2. №1 бөлімнен қолма-қол ақшамен қайтаруды есептеумен сату/сатып алу:

Сом → **1CEK** → Алынған сома → **ИТОГ**

3. №1 бөлімнен картамен төлеммен сату/сатып алу:

Сом → **1CEK** → Төлеу сомасы → **КАРТА**

4. №1 бөлімнен құрамдастырылған төлеммен сату/сатып алу

Сом → **1CEK** → Картадан төлеу сомасы → **КАРТА** → **ИТОГ**

5. №1 бөлімнен санын көрсетіп сату/сатып алу:

Саны → **X** → Сом → **1CEK** → **ИТОГ**

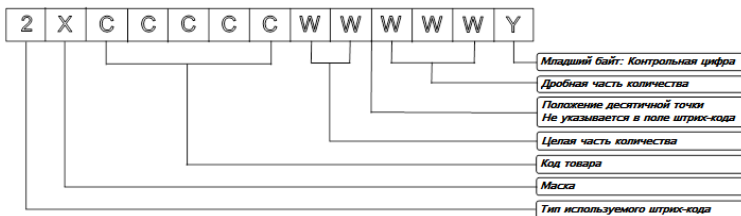
1.4. "TIPKEY" режиміндегі жұмыстың ерекше жағдайлары

1.4.1. "Штрих-код" параметрін пайдалану

Тауардың "Штрих-коды" параметрі үшін пайдаланылады:

- тауарды сату/сатып алу оның штрих-кодын сканерлеу арқылы тіркеу.
- штрих-кодтың сандық мәнін пернетақтадан енгізу. Тауардың штрих-кодының сандық мәнін енгізіңіз және операцияны тіркеу үшін, **ШТРИХ** басыңыз.
- таразыда басып шығарылған штрих-кодты пайдалану. Мұндай штрих-кодты жоғарыда сипатталғандай тәсілдермен пайдалануға болады.

Формат штрих-кода когда в штрих-коде указываются код товара и его количество / вес:

Мұнда:

X- штрих-код маскасы, "Салмақтық штр.код маскасы" параметрінде бағдарламаланған (Бағдарламалану -> Конфигурация -> БКМ параметрлері -> Штрих-код маскасы)

Үлгі:

- Егер "Салмақтық штр.код маскасы" параметрінде "36" мәні бағдарламаланған болса, онда БКМ –сы штрих-кодтардың түрлерімен жұмыс істей алады:
23CCCCC WWWWWWY немесе 26CCCCC WWWWWWY.
- Егер "Салмақтық штр.код маскасы" параметрінде "2489" мәні бағдарламаланған болса, онда БКМ –сы штрих-кодтардың түрлерімен жұмыс істей алады:
22CCCCC WWWWWWY, 24CCCCC WWWWWWY, 28CCCCC WWWWWWY немесе 29CCCCC WWWWWWY

1.4.2. Тауарды "ІЗДЕУ" режимі

Режим тауардың деректерін дисплейде көрсете алады.

"ІЗДЕУ" режиміне кіру үшін тауардың кодын және тауардың кодын енгізіңіз және батырмаларды басыңыз .

Егер тауардың коды енгізілмесе, онда дисплейде бірінші бағдарламаланған тауардың параметрлері көрсетіледі. Ізделіп отырған тауардың кодын өзгерту үшін батырмаларды

/ пайдаланыңыз немесе тауардың штрих-кодын сканермен оқыңыз.

"ІЗДЕУ" режимінен шығудың екі тәсілі бар:

- режимнен операцияны тіркемей шығу үшін, / басыңыз.
- режимінен шығу және операцияны тіркеу үшін, екі рет басыңыз.

2. "Өтеуісіз есептер" режимі (Х-есептері)

Бұл режим өтеуісіз есептерді алып тастауға мүмкіндік береді. Өтеуісіз есептерді алып тастағаннан кейін, бір ауысымда жиналған деректер өзгертілмейді ("Қалдықтармен басқару" тармағынан басқа).

2.1. Режимге кіру

Басты мәзір → → Оператор паролі* →

* - "Өтеуісіз есептер" режиміне кіруге 24-тен 30-ға дейін операторларға болады. Үнсіз келісім бойынша бұл операторлар үшін парольдер операторлардың нөмірлерімен сәйкес келеді. Парольді қате енгізгенде батырмасын басып, қайта енгізіңіз.

Басып шығару үшін, дисплейдегі қолжетімді есептер:

Батырмалардың көмегімен есепті таңдаңыз / және батырмасымен растаңыз немесе сәйкес сандық батырмасын басыңыз.

2.2. Х-есептер түрлері

2.2.1. Ауысымдық есеп

Өтеуісіз есептер →

Есепке кіреді:

- сатылымдар, сатып алулар, қайтарулар, үстемелер және жеңілдіктер бойынша айналымдар;
- төлем түрлері бойынша айналымдар, операциялар бойынша жою/түзету айналымдары;
- салу/төлеу сомалары;
- салық топтары бойынша ҚҚС сомалары мен айналымдары.

2.2.2. Операторлар бойынша

Өтеуісіз есептер → → операторлар бойынша есеп

2.2.2.1. Оператор нөмірі бойынша

Операт бойынша есеп → → Оператор нөмірін енгізіңіз →

2.2.2.2. Барлық операторлар бойынша

Операт бойынша есеп →

Есепке кіреді:

- сатылымдар, сатып алулар, үстемелер және жеңілдіктер бойынша айналымдар
- төлем түрлері бойынша айналымдар
- операцияларды жою/түзету бойынша айналымдар
- салу/төлеу сомалары

2.2.3. Тауарлар бойынша есеп

Өтеуісіз есептер → **3** → тауарлар диапазонындағы бірінші нөмір → **ИТОГ** → тауарлар диапазонындағы соңғы нөмір → **ИТОГ**

Тауарлар бойынша жиналған айналымдар бар. Тауарлар диапазоны үшін есепті алып тастауға болады. Диапазоннан бірінші және соңғы тауарды енгізіңіз. Өрбір тауар үшін басып шығарылады:

- Номенклатуралық коды және атауы;
- Сатылған және сатып алынған саны мен айналымы.

2.2.4. БКМ бойынша есеп

Өтеуісіз есептер → **4**

Есепке кіреді:

- сатылымдар, сатып алулар, қайтарулар, үстемелер және жеңілдіктер бойынша айналымдар
- операцияларды жою/түзету бойынша айналымдар
- салу/төлеу сомалары

2.2.5. Тауарлардың секциялары және топтары бойынша есеп

Өтеуісіз есептер → **5**

2.2.6. Тауарлар параметрлері бойынша есеп

Өтеуісіз есептер → **6** → тауарлар диапазонындағы бірінші нөмір → **ИТОГ** → Тауарлар диапазонындағы соңғы нөмір → **ИТОГ**

2.2.7. Қалдық тауарлар бойынша есеп

Өтеуісіз есептер → **7** → тауарлар диапазонындағы бірінші нөмір → **ИТОГ** → тауарлар диапазонындағы соңғы нөмір → **ИТОГ**

Қалдық тауарлар туралы деректері бар. Есепті тауарлар диапазоны үшін алып тастауға болады. Диапазоннан бірінші және соңғы тауарды енгізіңіз. Өрбір тауар үшін басып шығарылады:

- Номенклатуралық коды және атауы;
- Сатылған және сатып алынған саны мен айналымы.

2.2.8. Қалдықтармен басқару

Өтеуісіз есептер → **8** → Қалдықтармен басқару

Мәзірде болады:

- Қалдықтардың жаңа санын анықтау
- Санын бар қалдықтарға қосу

2.2.8.1. Жаңа қалдықтарды енгізу

Режимтармағы бағдарламаланған бастапқы қалдықтарды енгізуге арналған.

Қалдықтармен басқару → **1**

Бірінші тауар коды енгізіледі (тауар бағдарламаланған болу керек). Тауардың кодын сандық батырмалардың көмегімен енгізуге болады, сондай-ақ және батырмаларды таңдау көмегімен **%-** / **%+** . Кодты енгізу **ИТОГ** батырмасымен расталады .

Сосын тауардың қалдығы енгізіледі және **ИТОГ** батырмасымен расталады.

Жаңа қалдықтарды енгізу режимінен шығуға батырмасын **⏻** басуға болады .

2.2.8.2. Қалдықтарды қосу

Режим тармағы бағдарламаланған тауарлар қалдықтарын толтыруға арналған.

Қалдықтармен басқару → **2**

Бірінші тауар коды енгізіледі (тауар бағдарламаланған болу керек). Тауардың кодын сандық батырмалардың көмегімен енгізуге болады, сондай-ақ және батырмаларды таңдау көмегімен **%-** / **%+** . Кодты енгізу **ИТОГ** батырмасымен расталады .

Сосын қосылатын тауардың саны енгізіледі және **ИТОГ** батырмасымен расталады.

Қалдықтарды қосу режимінен шығу үшін, батырмасын **⏻** басуға болады.

3. "Өтеуімен есептер" режімі (Z-есептері)

Бұл режім өтеуімен есептерді алуға мүмкіндік береді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! Ауысымның басталуынан 24 сағат өткеннен кейін (бірінші құжаттың басып шығарылуы) ауысым есебін алуға дейін БКМ блокталады! Жұмысты жалғастыру үшін 3.2.1. -тармағында сипатталған амалдарды орындау қажет.

3.1. Режімге кіру

Басты мәзір → → Оператор пароли* →

* - "Өтеуімен есептер" режіміне 26-дан 30-ға дейінгі операторлар кіре алады. Бұл операторлар үшін үнсіз келісім бойынша операторлардың нөмірлеріне сәйкес келеді. Парольді қате енгізгенде, парольдер батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Дисплейде басып шығаруға болатын есептер:

Отчеты с гаш.		10:12
1	Сменный отчет	
2	По операторам	

3.2. Z-есептер түрлері

3.2.1. Ауысымдық есеп

Өтеуімен есептер →

Осы есепті басып шығарғаннан кейін келесі тіркелімдер автоматты түрде тазаланады:

- сатылымдар, сатып алулар, қайтарулар, үстемелер және жеңілдіктер бойынша айналымдар
- төлем түрлері бойынша айналымдар
- операцияларды жою/түзету бойынша айналымдар
- салу/төлеу сомалары

Осы есепті басып шығарғаннан кейін деректер фискалды жад блогына жазылады және тіркелімнен автоматты тазартылады. Осы есепті басып шығарғаннан кейін бағдарламаланған тауарлар бойынша айналым тазартылады немесе „Күндізгі өтеуімен есепті алу кезінде тауарлар бойынша айналымды тазарту“ параметрі мәніне тәуелді (4.3.9.1. *кассалар параметрлері*)

3.2.2. Операторлар бойынша

Өтеуімен есептер. → → Операт бойынша есеп

Келесі деректер басып шығарылады және тазартылады:

- сатылымдар, сатып алулар, қайтарулар, үстемелер және жеңілдіктер бойынша айналымдар
- төлем түрлері бойынша айналымдар
- операцияларды жою/түзету бойынша айналымдар
- салу/төлеу сомалары

3.2.2.1. Оператордың нөмірі бойынша

Операт бойынша есеп → → Оператордың нөмірін енгізіңіз →

3.2.2.1. Барлық операторлар бойынша

Операт бойынша есеп → 2

3.2.3. Тауарлар бойынша

Айналымдарды қоса тауарлар жөнінде деректері бар.

Әрбір тауар үшін басып шығарылады:

- Тауар коды

- Атауы

- Саны

(саны= „Сатылған сан”+„Сатып алынған қайтару саны” – „Сатып алынған саны”- „Сатып алынған қайтару саны”)

- Айналым

Өтеуімен есептер → 3 → тауарлар диапазонының бірінші нөмірі → ИТОГ → тауарлар диапазонының соңғы нөмірі → ИТОГ

4. "БАҒДАРЛАМАЛАНУ" режімі

Егер сіз өзіңіз БКМ-сын бағдарламалайтын болсаңыз, онда осы тарауды назар аударып оқыңыз.

Егер сіздің БКМ-ңіз сервис маманымен бағдарланған болса, онда бұл тарауды оқымай және "TIPIKEU" тарауын оқуға ауысыңыз.

Режим БКМ-н жұмыста пайдалануға қатармен топтастырылған негізгі параметрлерді бағдарламалауға мүмкіндік береді. Әрбір параметр өзінің мәзірінен алады. Параметрлер бағдарламалау режімінде дисплейде көрсетілгеннен кейін өзгертіледі.

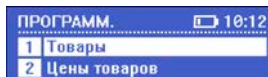
НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! БКМ ПАРАМЕТРЛЕРІН БАҒДАРЛАМАЛАУ ТЕК АУЫСЫМДЫҚ ЕСЕПТІ АЛҒАННАН КЕЙІН МҮМКІН. (Z-ECEB) (21 BET))!

4.1. Режімге кіру

БАСТЫ МӘЗІР → **4** → Оператор паролі* → **ИТОГ**

* - "БАҒДАРЛАМАЛАНУ" режіміне кіруге 28, 29 және 30 операторлары құқылы. Осы 28, 29 және 30 операторлары үшін үнсіз келісім бойынша парольдері сәйкес. Пароль қате енгізілсе, **C** батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Дисплейде "БАҒДАРЛАМАЛАНУ" режім мәзірі көрсетіледі

Батырмасын басып Сіз "БАҒДАРЛАМАЛАНУ" режімінен шығуыңызға болады.

4.2. Бағдарламалану процесі

БАҒДАРЛАМАЛАНУ режімінде өзгерту үшін, келесі параметрлер қолжетімді:

1. Тауарлар	5. Чектегі мәтін	9. Конфигурациясы
2. Тауарлар бағасы	6. Ескерту	
3. Операторлар	7. ҚҚС төлемдері	
4. Секциялар	8. Күні / Уақыты	

„БАҒДАРЛАМ“ орнынан параметрін таңдау келесі тәсілдермен іске асырылады:

- цифрлық пернетақта көмегімен;

- батырмалар / арқылы және **ИТОГ** батырмасын басып растау.

Әрбір параметр – бұл өрістерден тұратын жазу, олардың мәнін параметр сипаттайды. Кейбір параметрлер бірден көп жазулардан тұрады. Мысалы, "Тауарлар" параметрі 100 мыңға дейін жазулары болады – бағдарламаланатын тауарлардың максималды саны, әрқайсысының бірнеше өрістері болады – атауы, бағасы, ҚҚС және т.б.

Тауарларды, операторларды, батырмалардың қызметін, үстемелерді және жеңілдіктерді бағдарламалау кезінде, оператор алдымен өзгертіс келген жазу нөмірін енгізеді. Мысалы, егер сіз бағдарламаласаңыз:

- тауарларды – алдымен тауардың кодын таңдайсыз (1-ден 100000-ға дейін);
- операторларды – алдымен оператор нөмірін таңдайсыз (1-ден 30-ға дейін);

Жазу нөмірін келесі тәсілдермен таңдауға болады:

- жазулар нөмірі бар өрісті белгілеп, нөмірді енгізіп **ИТОГ** батырмасын басу.
- жолдың мәнін батырмалардың көмегімен **↑** / **↓** үлкейту/кішірейту
- батырмаларын басу **%+** / **%-** (асып кеткен бағдарламаланған жазулар).
- Батырманы **ФЦ** басу бірінші бағдарламаланбаған тауарды таңдау үшін.

"БАҒДАРЛАМАЛАНУ" режиміне мәзір тармағынан біреуіне кіре, БКМ осы мәзір жолынан өзгертілген жинақты көрсетеді. Егер осы мәзірде бірнеше параметрлер болса, онда бірінші автоматты түрде таңдалады.

Кез-келген жолдан мәнді өзгерту үшін, оператор батырмаларды пайдалана алады.

↑ / **↓** мәнін үлкейту/кішірейту үшін немесе пернетақтадан мәнін енгізу. Егер пернетақтадан мәнін өзгерту кезінде қателік кетсе **С** батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Батырманы **ИТОГ** өзгертілген мәнді сақтау үшін басыңыз.

Келесі жазу параметрін редакциялауға өту **ИТОГ** батырмасы.

"Иә" немесе "Жоқ" мүмкін мәндерімен өріс үшін, оператор 1 немесе 0, мұндағы 1 "Иә" білдіреді, ал 0 – "Жоқ", немесе **↑** / **↓** батырмаларды пайдалана отырып, мүмкін болатын мәндер тізімінен таңдау.

Символдық және цифрлық өрістер редакцияланады. Егер редакцияланатын жол цифрлық болса, онда тек диапазоннан цифрларды жолдың белгілі параметрінен енгізуге болады. Егер редакцияланатын жол символды болса, онда БКМ қолдайтын алфавит әріптерін, арнайы символдарды және цифрларды енгізуге болады.

Символдық өрістерді бағдарламалау кезінде батырмалардың қызметі:

%+	Келесі символға көшу	%-	Алдындағы символға қайтып келу
X	Көрсеткінің оң жағынан символды жою	ФЦ	Көрсеткінің сол жағынан символды жою
ЦЕНА	Жолдың соңына көшу	СТ	Жолдың басына көшу
ПИ	Цифрларды енгізуді таңдау, кириллицаны немесе латын.	КАРТА	Бас және бас әріптер арасын ауыстыру
ИТОГ	Өзгерістерді жазу	С	Жолды тазарту

Символ **"^"** болып табылады. Бағдарламаланған мәтінде символ **"^"** кейін қою болып басып шығарылады және бірінші символ **"^"** басып шығарылмайды.

Символдық өрісті редакциялау кезінде, символдар пернені бірінен кейін бірін басумен таңдалады, және егер ол белгілі уақыт кезеңінде басылмай қалса, онда курсор автоматты түрде экранда келесі позицияға өтеді. (мобильді телефондағы мәтінді редакциялау кезіндегідей)

Символды өрістерді бағдарламалау кезіндегі батырмалардың мәні.

	<input type="button" value="7"/>	<input type="button" value="8"/>	<input type="button" value="9"/>
abc	.,-№!@7	abc8	def9
абв	.,-№!@7	абвгғ8	дежзё9
	<input type="button" value="4"/>	<input type="button" value="5"/>	<input type="button" value="6"/>
abc	ghi4	jkl5	mno6
абв	ийклқ4	мнопң5	рстууү6
	<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="3"/>
abc	pqrs1	tuv2	wxyz3
абв	фхцчһ1	шщъыі2	ьэюя3
	<input type="button" value="0"/>	<input type="button" value="X"/>	<input type="button" value="•"/>
abc	^*=:/?0		└ . # " ' _ %
абв	^*=:/?0		└ . # " ' _ %

Мысалы - “Ц” әрпі батырмада , үшінші позицияда. “Ц” әрпін енгізу үшін 3 рет бірінен кейін бірін батырманы басу керек.

Жазудың соңғы параметрін енгізгеннен және сақтағаннан кейін, дисплейге келесі хабарлама келеді:

Напечатать?
 [0]-ДА / [ИТ]-НЕТ

Сіз бағдарламаланған параметрлерді батырмасын басып, басып шығаруыңызға болады немесе батырмасына басып шығармай, редакциялауды аяқтауға болады.

4.3. Бағдарламаланатын параметрлерді сипаттау

4.3.1. Тауарлар параметрлері

Бағдарламалау →

БКМ-да 100000 тауарлар бағдарламаландыруға болады, олардың әрқайсысының өзінің өрістері бар:

Өрістер №	Атауы	Диапазоны	Сипаттамасы
1	Тауар коды	6 белгіге дейін	Тауардың номенклатуралық коды
2	Атауы	32 символға дейін	Үнсіз келісіммен: бос орын
3	Салық тобы	1÷3	Үнсіз келісіммен: 1
4	Баға	9 белгіге дейін	Үнсіз келісіммен: 0.00
5	Бағалар түрі	0÷2	Сатылу мүмкін: 0: Тек бағдарламаланған бағада 1: Бағдарламаланған немесе еркін баға бойынша 2: баға немесе тең бағдарламаланған бойынша
6	Бөлім	1÷16	Үнсіз келісіммен: 16
7	Тауарлар тобы	1÷99	Үнсіз келісіммен: 1
8	Штрих-коды	15 белгіге дейін	Үнсіз келісіммен: 0

Тауардың бағасы кез-келген уақытта өзгертіле алады. Тауардың атауы және салық тобы күнделікті өтеуімен есепті шығармай өзгертіле алмайды. Өтеуімен есепті шығарғаннан кейін, тауардың барлық параметрлері өзгертіле алады.

5 кодтымен тауарды бағдарламалау үлгісі, “Нан” атауымен және бағасы 50 теңгемен

«БАҒДАРЛАМАЛАНУ» режиміне кіріңіз.

Басты мәзір → → Оператор паролі * →

* - «БАҒДАРЛАМАЛАНУ» режиміне 28,29 және 30 операторларға кіруге болады. Осы 28,29 және 30 операторлары үшін үнсіз келісім бойынша парольдері сәйкес. Парольді қате енгізген жағдайда, батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Батырманы басыңыз “1. Тауарлар” тармағын таңдау үшін;

Номер 1
* НОВЫЙ ТОВАР *
Номер

1

Бірінен-кейін бірі батырманы басыңыз, , ;

Номер 5
* НОВЫЙ ТОВАР *
Номер

5

“Нан” тауар атауын енгізіңіз, келесі батырмаларды пайдаланып:

<input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="1"/>	- “X” әрпі		
<input type="text" value="КАРТА"/>		- бас әріппен енгізуге ауыстыру		
<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value="4"/>	- “л” әрпі
<input type="text" value="9"/>	<input type="text" value="9"/>	- “е” әрпі		
<input type="text" value="8"/>	<input type="text" value="8"/>	- “б” әрпі		

Номер 5
* НОВЫЙ ТОВАР *
Наименование
Хлеб

Егер дисплейде “ Нан” көрсетілсе, онда барлығы дұрыс жасалды. Егер қате символды енгізсе, оған батырманың көмегімен қайтып келіңіз және дұрыс символды енгізіңіз .

Басыңыз   атауды растау және ҚҚС өрісіне ауысу үшін;

Номер 5
* НОВЫЙ ТОВАР *
НДС
12.00%

Басыңыз ЦЕНА өрісіне ауысу үшін;

Номер 5
* НОВЫЙ ТОВАР *
Цена
0.00

Бірінен кейін бірін басыңыз

Номер 5
* НОВЫЙ ТОВАР *
Тип цены
0

Егер келесі өрістердің мәнін өзгерткіңіз келсе, батырмасын 4 рет басыңыз;

- Басыңыз чекті басып шығару үшін:

Напечатать?

{0}-ДА / {ИТ}-НЕТ

4.3.2. Тауардың бағасы

БАҒДАРЛАМ. →

Өрістер №	Атауы	Диапазоны	Сипаттамасы
1	Тауар коды	6 белгіге дейін	Тауардың номенклатуралық коды
2	Бағасы	9 белгіге дейін	Үнсіз келісіммен: 0.00

4.3.3. Операторлар

БАҒДАРЛАМАЛАУ →

Атауды немесе оператордың паролін өзгертуге өтеуімен есепті алғаннан кейін мүмкін болады. (21 бет).

№ жолдар	Атауы	Диапазоны	Сипаттамасы
1	Оператор нөмірі	1÷30	
2	Атауы	20 символдарға дейін	Үнсіз келісіммен: ОПЕРАТОР хх (хх – оператордың нөмірі)
3	Паролі	8 белгіге дейін	Үнсіз келісіммен: оператор нөмірімен сәйкес.

№ 10 оператордың атауын бағдарламалау үлгісі

«БАҒДАРЛАМАЛАНУ» режиміне кіріңіз

БАСТЫ МӘЗІР → → Оператор паролі* →

* - «БАҒДАРЛАМАЛАНУ» режиміне 28,29 және 30 операторларға кіруге болады. Осы 28,29 және 30 операторлары үшін үнсіз келісім бойынша парольдері сәйкес. Парольді қате енгізген жағдайда, батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Батырманы басыңыз "3.Операторлары" тармағын таңдау үшін

ПРОГРАММ.
ОПЕРАТОРЫ
Номер 10:12
1

Бірінен кейін бірі батырмаларды   және басыңыз (нөмір батырмалардың көмегімен таңдауы мүмкін /

Батырманы басыңыз келесі өріске ауысу үшін;

"Амир" операторының атауын келесі пернелерді пайдаланып енгізіңіз:

- ағымдағы оператор атауын жою
- "А" әрпін енгізу
- бас әріптермен енгізуге ауыстыру
- "м" әрпін енгізу
- "и" әрпін енгізу
- "р" әрпін енгізу

ПРОГРАММ.
Номер 10
Наименование:
Амир 10:12

Егер дисплейде "Амир" көрсетілсе, онда барлығы дұрыс жасалды. Егер қате символды енгізсе, оған батырманың көмегімен қайтып келіңіз және дұрыс символды енгізіңіз.

Атауды растау және Пароль өрісіне ауысу үшін,   басыңыз ;

ПРОГРАММ. 10:12
Номер 10
Пароль: 10

Егер парольді ауыстырғыңыз келсе, онда оны енгізіңіз және батырмасын басыңыз;

басыңыз;

Чекті басып шығару үшін басыңыз .

Напечатать?
{0}-ДА / {ИТ}-НЕТ

4.3.4. Секциялар

БАҒДАРЛАМ. →

Жолдар №	Атауы	Диапазоны	Сипаттамасы
1	Нөмірі	1÷16	
2	Атауы	32 символдарға дейін	Үнсіз келісіммен: СЕКЦИЯ хх (хх – бөлім нөмірі)
3	Макс.сомасы	9 белгілерге дейін	Үнсіз келісіммен: 0.00 (шексіз)
4	Салық тобы	1	Үнсіз келісіммен: 1

4.3.5. Чектегі мәтін

 БАҒДАРЛАМАЛАУ → **5** → МӘТІНДЕР

БКМ-сы 6 жолға дейін тақырыпты және 6 жарнамаға дейін өрісті басып шығара алады. Әрбір жолда 42 символға дейін бар. Мәтіннің тақырыбын күндізгі өтеуімен есепті алғаннан кейін ғана мүмкін. Мәтіндер 24-25 бет. Сипатталған ережелер бойынша енгізіледі. Чекте мәтіндік ақпаратты бағдарламалау үш мәзір тармағынан іске асырылады.:

4.3.5.1. Тақырыптың мәтіні; МӘТІНДЕР → **1**
4.3.5.2. Жарнама мәтіні; МӘТІНДЕР → **2**

Жолдар №	Сипаттама сы (тақырыпта р)	Үнсіз келісім бойынша мәтін	Жолдар №	Сипатта масы (жарнама)	Үнсіз келісім бойынша мәтін
1	Тақырып тың 1-ші жолы	Ф И Р М А АТАУЫ	1	Жарнама ның 1-ші жолы	
2	Тақырып тың 2-ші жолы	Ф И Р М А МЕКЕН- ЖАЙЫ	2	Жарнама ның 2-ші жолы	
3	Тақырып тың 3-ші жолы	О Б Ъ Е К Т І АТАУЫ	3	Жарнама ның 3-ші жолы	
4	Тақырып тың 4-ші жолы	О Б Ъ Е К Т І МЕКЕН- ЖАЙЫ	4	Жарнама ның 4-ші жолы	
5	Тақырып тың 5-ші жолы		5	Жарнама ның 5-ші жолы	
6	Тақырып тың 6-шы жолы		6	Жарнама ның 6-ші жолы	

4.3.5.3. Басқа мәтіндер.

 МӘТІНДЕР → **3**

№ жолдар	Сипаттамасы	Диапазоны	Үнсіз келісім бойынша мәтін
1	Атау мәтінінің сәйкестендіру нөмірі	4 символдарға дейін	БИН:
2	Фискалды деректер операторының атауы	42 символдарға дейін	Оператор ФДО – АО „ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ“
3	Фискалды деректер операторының сайты	42 символдарға дейін	Оператор сайты ФДО – www.oofd.kz

4.3.6. Ескерту

 Бағдарламалау → **6**

Параметр байланыс операторының қызметін төлеу қажеттілігі туралы ескертулерді мәтіннің 2 жолын басып шығаруға мүмкіндік береді. Ескертулер әр БКМ-сын қосқан сайын айдың бағдарламаланған күніне дейін көрсетілген күндер саны басып шығарылады.

Өрістер №	Атауы	Диапазоны	Үнсіз келісім бойынша мәні
1	Төлем күні	1÷31	0
2	Ескертулерді басып шығару күні	0÷31	0

4.3.7. ҚҚС төлемдері

 БАҒДАРЛАМАЛАУ → **7**

Мұнда ҚҚС төлемдері енгізіледі. БКМ-сы ҚҚС үш төлемін енгізе алады. Мүмкін мәндер 0,00% -ден 99,99%.-ға дейін

4.3.8. Уақыты және күні

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! Күнді ауысымдық өтеуімен есеп алынған соңғы күнінен кем енгізу мүмкін емес!

Күнді тек өтеуімен ауысымдық есепті алғаннан кейін енгізуге мүмкін (21 бет)

 Бағдарлам. → **8** → Күні мен уақытын енгізу* → **ИТОГ**

* - Курсордың орны батырмалармен өзгертіледі **%-** / **%+**

4.3.9. Конфигурациясы

 БАҒДАРЛАМАЛАУ → **9** → КОНФИГУРАЦИЯСЫ

4.3.9.1. Касса параметрлері

 КОНФИГУРАЦИЯСЫ → **1**

Өрісі	Сипаттамасы	Мәні	Үнсіз келісіммен
1	БКМ-ның дүкендегі нөмірі	1÷999	1
2	Парольсіз жұмыс	ИӘ, ЖОҚ	ЖОҚ (бұл жолды өшіру тек күндізгі өтеуімен есепті алғаннан кейін ғана мәнін өзгертуге мүмкін)
3	Ақша жәшігін басқару	ИӘ, ЖОҚ	ЖОҚ ИӘ – ақша жәшігі ашылады: - ТІРКЕУ мезірінен пернесінің көмегімен ↑ ИТОГ; - чекті төлегеннен кейін; ЖОҚ - чекті төлегеннен кейін ақша жәшігі ашылады.

4	Күндізгі өтеуімен есепті алу кезіндегі тауарлар бойынша айналымдарды тазарту	ИӘ, ЖОҚ	ИӘ
5	Тауарлар қалдықтарын басқару	ИӘ, ЖОҚ	ЖОҚ
6	Бағдарламаланатын штрих-кодтар саны	1÷4	1
7	Штрих-код маскасы	10 белгіге дейін	бос (таразыда жазылған штрих-кодпен жұмыс істемейді)
8	БКМ-ның байланысты есебі	0, 1, 2	0 - емес, байланысқан есеп 1 - есеп байланысты 2 - есеп байланысты басып шығару қысқартылған бақылау таспа
9	Операторлар бойынша байланысты есептер	ИӘ, ЖОҚ	ЖОҚ
10	Тауарлар топтары бойынша байланысты есеп	ИӘ, ЖОҚ	ЖОҚ
11	Тауарлар бойынша байланысты есеп	ИӘ, ЖОҚ	ЖОҚ
12	Автошү уақыты	0÷15	10 (0 - сөндірмеу)
13	Көмескі жарықты өшіру	0÷5	1 (0 – көмескі жарықты өшірмеу)

4.3.9.2. Чек параметрлері

 КОНФИГУРАЦИЯСЫ → **2**

Өріс	Параметрі	Мәні	Үнсіз келісіммен
1	Басып шығару контрастылығы	0÷20	10
2	ҚҚС басып шығару	ИӘ,ЖОҚ	ИӘ
3	“Тиынсыз” режимі	ИӘ,ЖОҚ	ИӘ

4.3.9.3. Тауарларды тез таңдау батырмаларының параметрлері

 КОНФИГУРАЦИЯСЫ → **3**

 Тауарды батырмаларының көмегімен тез таңдауға болады **1CEK...6CEK**.

Жолдарды бағдармаландыру 2 бағдарламаланған нөмірмен тауарларды тез таңдау батырмаларына сәйкес батырмаларды басу кезінде тауардың сатылуын инициациялайды.

Өріс	Параметрі	Диапазоны	Сипаттамасы
1	Пернелер комбинациясының нөмірі	1 ÷ 12	Мәні 1-ден 6-ға дейін батырманы 1CEK...6CEK білдіреді Мәні 7-ден 12-ге дейін батырмалар комбинациясын білдіреді ↑ 1CEK ↑ 6CEK
2	Тауар коды	6 белгілерге дейін	Үнсіз келісім бойынша: 0

4.3.9.4. Батырмалар параметрлері және

 КОНФИГУРАЦИЯСЫ →

Егер осы тармақты тандасаңыз, БКМ-сы алдымен батырмалар параметрлерін өзгертуді ұсынады . Батырмаларын басу / арқылы батырмалар параметрлерін өзгертуге ауысуға болады .

Әрбір батырма екі жолдан тұрады:

№	Параметрі	Мәні	Сипаттамасы
1	Пайыздық мәні	0.00% ÷ 99.99%	Үнсіз келісіммен: 0.00
2	Абсолюттік мәні	0.00 ÷ 9999999.99	Үнсіз келісіммен: 0.00

4.3.9.5. Байланыс

 КОНФИГУРАЦИЯСЫ → → ҚОСЫЛУЛАР

4.3.9.5.1. Периферия

 ҚОСЫЛУЛАР →

Мәзірдің осы тармағында сіз COM-порт – COM1 немесе COM2 таңдауыңызға болады:

№	Параметрі	Маңызы	Үнсіз келісіммен
1	COM-порт қосылатын құрылғы түрі	Жоқ; қосылған жоқ Сканер: штрих-код сканерімен қосылу Таразы : электронды таразымен қосылу Дисплей: сыртқы дисплеймен қосылу Банк.терминалы: банк терминалымен қосылу	ЖОҚ
2	Деректерді жіберу жылдамдығы	1200 bps; 2400 bps; 4800 bps; 9600 bps; 14400 bps; 19200 bps; 38400 bps; 56000 bps; 57600 bps; 115200bps;	1200 bps
3	Таразымен байланыс хаттамасы	DATECS; CAS, DIBAL, DIGI; ATLAS.	DATECS * Бұл жол тек егер 1-ші жолда “Таразы” таңдалса пайдаланылады

Таразыны қосу кезінде, 2-ші жолда таразыдағыдай жылдамдық орналастыру керек (анықтама үшін, мархабат, таразы құжаттарына қараңыз, мысалы Datecs таразы үшін 2-ші жол = 4800).

4.3.9.5.2. Компьютер

ҚОСЫЛУЛАР → 2

Параметр ДК –не қосылу портын орнатуға және деректермен алмасу жылдамдығын анықтауға жағдай туғызады.

SOM-портының нөмірі пернелермен / өзгертіледі немесе цифрлық батырмалармен 0-ден 2-ге дейін:

0 – ДК –мен байланыс жоқ;

1 – ДК SOM 1 қосылулы;

2 – ДК SOM 2.қосылулы

Порт нөмірін таңдағаннан кейін деректермен алмасу жылдамдығын таңдау қажет. Жылдамдық мәні батырмалармен өзгертіледі / немесе цифрлық батырмалармен 0-ден 9-ға дейін, мұнда:

0=1200 bps;

1=2400 bps;

2=4800 bps;

3=9600 bps;

4=14400 bps;

5=19200 bps;

6=38400 bps;

7=56000 bps;

8=57600 bps; 9=115200bps;

5. "Салық инспекторы" режімі

Бұл режім "Салық инспекторы нұсқаулығы" кітапшасында сипатталған.

6. "Компьютермен байланыс"режімі

Басты мәзір → 6

Бұл режім БКМ-сын бағдарламалауға, сатуларды тіркеуге, қосылған ДК көмегімен есептерді басып шығаруға мүмкіндік береді (осы режімде қолдайтын командалар арнайы құжаттарда сипатталған)

Осы режімнің деректерін пайдалану алдында БКМ-н ДК-не SOM-порт бойынша қосылуға параметрлерді теңшелеуге қажет.

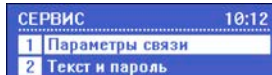
7. "Сервис" режімі

7.1. Режімге кіру

БАСТЫ МӘЗІР → 7 → Оператор паролі* → ИТОГ

* - "СЕРВИС" режіміне кіруге барлық операторларға болады. Сервис маманының паролі үнсіз келісім бойынша бос және оны енгізбеуге болады. Парольді қате енгізген кезде батырманы басып және қайта енгізіңіз.

"СЕРВИС" режімі мәзірінде дисплейде көрсетіледі:

Батырманы басып Сіз "СЕРВИС" режімінен шыға аласыз

7.2. Параметрлерді теңшелеу процессі және амалдарды орындау.

"Сервис" режимі параметрлерін теңшелеу кезінде оператордың амалдары және мұнда пайдаланылатын батырмалар 4.2. тармағында сипатталған.(23 бет)

7.3. "Сервис" режимі параметрлерін және амалдарының сипаттамасы

Сервис режиміне келесі параметрлер және амалдар мүмкін :

1. Байланыс параметр	4. Клиенттік дисплей түрі	7. Зауыт құрылғылары
2. Мәтіндер және пароль	5. Барлық тауарларды басу	8. ДК жаңарту
3. Блоктау күні	6. ЖЕСҚ нөлденуі	

7.3.1. Байланыс параметрлері

Бұл жерде БКМ-н ОФДО серверімен байланыс параметрлерін теңшелейді.

СЕРВИС → → Байланыс параметрлері

7.3.1.1.Сервис параметрлері

Байланыс параметрлері →

Өрі қарай келесі сервер параметрлерінің мәндерін енгізу қажет:

Сервер мекен-жайы – IP-мекен-жайы сервер операторының фискалды деректері.
(10.8.29.11)

Сервер порты – әрдайым 7777

Жүйелі ID – БКМ жүйелі идентификаторы, БКМ-н активтендіру кезінде фискалды деректердің операторы серверіне берілген. Жүйелі ID салық төлеушінің жеке кабинетінде www.org.oofd.kz мекен- жайы бойынша БКМ Басқару бөліміне кіріп көруге болады.

Токен – құрылғының компрометациясын болдырмайтын, деректердің алмасуын алмастыратын кілт. Алғашқы токенді салық төлеушінің жеке кабинетінде www.org.oofd.kz мекен-жай бойынша БКМ-н Басқару бөліміне кіріп және БКМ-на сәйкес шертіп алуға болады.

Алғашқы токенді алған кездегі амалдар:

- **БКМ Қарау** бетінде **Амалдар** батырмасын шертіңіз.

- Ашылған мәзірде Токенді алу жазуын шертіңіз.

- **Жаңа токенді алу** ашылған беттегі **Жаңа токенді жасау** жазуын шертіңіз және сосын, **Растаймын** жазуын.

- **Жаңа токен** жиегінде алғашқы токен ашылады (8 мәнді цифр)

7.3.1.2. GPRS

Байланыс параметрлері → **2** → GPRS

Мәзірдің бұл тармағында GPRS бойынша интернет желісіне қосылу параметрлері теңшеленеді және орнатылған GSM-модемнің түрі таңдалады. БКМ-да GPRS бойынша байланыс үшін таңдап алынған байланыс операторының SIM-картасы орнату керек.

SIM-картаны орнату.

1. БКМ корпусын босату және ашу.
2. SIM-картаны GSM-модем слотына қою
3. БКМ корпусын жабу және бұрау.

7.3.1.2.1 APN

Мұнда GPRS бойынша қосылу кезінде интернет желісіне кіру параметрлері енгізіледі.

GPRS → **1**

Өрі қарай келесі параметрлер енгізіледі:

APN – Кіру нүктесінің есімі, мобильді байланысты пайдаланатын оператормен берілген;

APN Username – Пайдаланушының есімі, мобильді байланысты пайдаланатын оператормен берілген;

APN Password – Интернетке кіру паролі, мобильді байланысты пайдаланатын оператормен берілген;

7.3.1.2.2. Модем түрі

Мұнда GSM-модемнің түрін таңдайды. Мүмкін мәндер: 2G и 3G.

GPRS → **2**

Модем түрі батырмалардың көмегімен **↑** / **↓** таңдалады

7.3.1.3. LAN

Байланыс параметрлері → **3** → LAN

Мәзірдің бұл тармағында Ethernet желісіне қосылу параметрлері теңшеленеді, сонымен қатар желіс статусын тексеруге мүмкіндік бар.

7.3.1.3.1. Параметрлер

Мұнда интернет желісіне LAN бойынша қосылу кезінде параметрлері енгізіледі.

LAN → **1**

Келесі параметрлер енгізіледі:

IP – IP-адресі БКМ сіздің желіге;

Желі тармағы маскасы;

Шлюз – IP- шлюз адресі;

DNS дұрысырақ

Альтернативті DNS:

DHCP – анықтау параметрі БКМ маршрутизатордан IP-адресін алатын бола ма. Мүмкін мәндер "Иә" және "Жоқ". Мәндер батырмалармен таңдалады. / . Егер параметрдің мәні "Иә" болса, онда LAN тармағының басқа параметрлерін енгізіп керегі жоқ.

7.3.1.3.2. LAN статусы

LAN →

Желідегі БКМ-ң статусы туралы мәліметтері бар чек басып шығарылады.

7.3.1.4. WLAN

Байл. параметрлері → → WLAN

Мәзірдің бұл тармағында Wi-Fi желісіне қосылу үшін параметрлер теңшеленеді.

7.3.1.4.1. Параметрлер

Мұнда интернет желісінің параметрлері Wi-Fi бойынша қосылу кезінде енгізіледі.

WLAN →

IP – IP-адрес БКМ сіздің желіге;

Желі тармағы маскасы;

Шлюз – шлюздің IP-адресі;

Дұрысырақ DNS:

Альтернативті DNS:

DHCP – параметрі БКМ-сы IP-адресін маршрутизатордан алуға болатынын анықтайды. Мүмкін болатын мәндер "Иә" және "Жоқ". Мәндер батырмалармен / таңдалады. Егер өрістің мәні - "Иә" болса, онда WLAN тармағының басқа параметрлері таңдалады. Параметрлерді енгізудің керегі жоқ.

7.3.1.4.2 Кіретін нүкте

Мұнда Wi-Fi желісіне кіруге болатын параметрлер енгізіледі.

WLAN →

Келесі параметрлер енгізіледі:

Нөмір – 7.3.1.4.3 -тармақтарын орындау кезінде желіге берілген нөмір.;

SSID;

Паролі;

Қорғану түрі – Батырмаларамен / таңдалады.

БКМ-на кіретін параметр нүктелерін жазып алғаннан кейін, келесі нүктеге дейін параметрлерді енгізуді ұсынады. Үш кіру нүктесіне дейін параметрлерді бағдарламалауға болады. Режімнен батырмасын басып шығуға болады.

7.3.1.4.3. Желілерді іздеу

WLAN →

Бұл команда да БКМ-сы Wi-Fi желісіне кіретін тізімді іздеу және басып шығаруды іске асырады.

7.3.1.5. Интерфейс түрі

Байл. параметрлер → **5** → WLAN

Мұнда интерфейс(GPRS,WLAN немесе LAN) байланыстары үшін пайдаланылатын түр таңдалады. Интерфейс түрін таңдау **↑** / **↓** . батырмалары іске асырады.

7.3.2. Мәтін және пароль

СЕРВИС → **2**

Бұл операцияны орындау үшін сервистік қосқышты орнату қажет. Мұнда 10 жолға дейін БКМ-н блоктау туралы ескертулер енгізіледі, 7.3.3 тармағында ертерек бағдарламаланған кассаның әрбір қосылған кезде 30 күн мерзімінен бастап басып шығарылады. Блоктау күні. Соңғы өрісте "СЕРВИС" режиміне арналған пароль енгізіледі. Үнсіз келісіммен осы параметрдің барлық өрістері бос.

7.3.3. Блоктау күні

СЕРВИС → **3**

Мұнда БКМ-н блоктау күні мен уақыты енгізіледі.

7.3.4. Клиенттік дисплейдің түрі

СЕРВИС → **4**

Сатып алушының дисплейі екі түрлі болуы мүмкін: графиктік және мәтіндік. Егер ақпарат клиенттің дисплейінде көрінбесе немесе жартылай көрінсе, онда оның түрі ауыстырылуы керек. Осы өзгерістер үшін мәзір мүмкіндік береді.

Орнатылған дисплей түріне байланысты көрінеді:

Сменить на граф.
клиентский дисплей?
[С]-НЕТ / [ИТ]-ДА

немесе

Сменить на текст.
клиентский дисплей?
[С]-НЕТ / [ИТ]-ДА

Дисплей түрін ауыстыру үшін **ИТОГ** басыңыз, жою үшін - **С**

Операцияны орындағаннан кейін БКМ-н айырып және қосу қажет. (9 бет).

7.3.5. Барлық тауарларды тазалау

СЕРВИС → **5**

Операция барлық бағдарламаланған тауарларды жою үшін пайдаланылады.

7.3.6. ЖЕСҚ нөлдендіру

СЕРВИС → **6**

Бұл операцияны орындау үшін сервистік қосқышты орнату қажет. Осы команданы орындау кезінде ЖЕСҚ нөлденеді және ЭЖ жазулары тексеріледі. БКМ-сы күн сайынғы жазуларды электрондық журналдан қалпына келтіреді, тауарлардың деректер базасын тексереді және бүлінгендер анықталған кезде, оларды түзетеді.

7.3.7. Зауыттық орналастырулар

СЕРВИС → **7**

Бұл операцияны орындау үшін сервистік қосқышты орналастыру қажет. Осы команданы орындау кезінде БКМ-ң барлық теңшелері жасаушы-зауыттың белгіленген мәндеріне үнсіз келісім бойынша түсіріліп тасталады.

7.3.8. БҚ жаңарту

СЕРВИС →

Бұл команданы орындау кезінде БКМ өндірушінің серверінде БҚ жаңа нұсқасының бар болуын тексереді және анықталған кезде, оны орналастырады.

7.3.9. Тілі

СЕРВИС →

Бұл команда сіз қазақ немесе орыс тілінде жұмыс істеуге кассалар ауысуға мүмкіндік береді.

8. "Электрондық журнал" режимі

БАСТЫ МӘЗІР → → Оператор паролі * →

* - "Электрондық журнал" режиміне 24-30 операторлары кіре алады. Осы 24-30 операторлар үшін үнсіз келісім бойынша парольдері сәйкес. Парольді қате енгізгенде батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Дисплейде "Электрондық журнал" режимінің мәзірі көрінеді:

Батырмасын басып Сіз "Электрондық журнал" режимінен шығуыңызға болады.

ЭЖ режимі операторға электрондық журнал деректеріне сұратуларды орындауға мүмкіндік береді, SD-картада сақталған. Бұл сол сияқты БКМ-н журналда сақталып тұрған деректерді, журнал туралы жалпы ақпаратты оқу және журналды сақтау үшін тасығыш дайындайды.

8.1. Көшірмелерді басып шығару

Электр.журнал → → Чек түрі

Режим чектердің көшірмелерін басып шығаруға арналған. БКМ құжатты фискалдандырудан бастап, кез-келген көшірмелерді басып шығаруға мүмкіндік береді. Құжаттарды нөмірі бойынша немесе күні/уақыты бойынша іздеуге болады. Құжаттардың көшірмелерін белгілі кезеңде таңдап алынған түрін басып шығаруға болады.

8.1.1. Өтеуімен есептер

Өтеуімен есептердің дубликатын басып шығару.

Чек түрі → → бойынша іздеу

8.1.1.1. Нөмір

Іздеу бой. → диапазон есебінің бірінші нөмірі → → диапазон есебінің соңғы нөмірі →

8.1.1.2. Күні / уақыты

Іздеу бой. → **2** → диапазон есебінің бірінші күні → **ИТОГ** → диапазон есебінің соңғы күні → **ИТОГ**

8.1.2. Фискалды чектер

Фискалды чектердің дубликаттарын басып шығару.

8.1.2.1. Нөмірі

Іздеу бой. → **1** → диапазон чегінің бірінші нөмірі → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы нөмірі → **ИТОГ**

8.1.2.2. Күні / Уақыты

Іздеу бой. → **2** → диапазон чегінің бірінші күні → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы күні → **ИТОГ**

8.1.3. Қайтару чектері

Қайтару чектерінің дубликаттарын басып шығару.

8.1.3.1. Нөмірі

Іздеу бой. → **1** → диапазон чегінің бірінші нөмірі → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы нөмірі → **ИТОГ**

8.1.3.2. Күні / Уақыты

Іздеу бой. → **2** → диапазон чегінің бірінші күні → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы күні → **ИТОГ**

8.1.4. Қызметтік чектер

Қызметтік чектер дубликаттарын басып шығару.

8.1.4.1. Нөмірі

Іздеу бой. → **1** → диапазон чегінің бірінші нөмірі → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы нөмірі → **ИТОГ**

8.1.4.2. Күні / Уақыты

Іздеу бой. → **2** → диапазон чегінің бірінші күні → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы күні → **ИТОГ**

8.1.5. Барлық чектер

8.1.5.1. Нөмірі

Іздеу бой. → **1** → диапазон чегінің бірінші нөмірі → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы нөмірі → **ИТОГ**

8.1.5.2. Күні / Уақыты

Іздеу бой. → **2** → диапазон чегінің бірінші күні → **ИТОГ** → диапазон чегінің соңғы күні → **ИТОГ**

8.2. Анықтау

Бұл команда электрондық журналда сақталған құжаттардың дұрыстығын тексереді.

8.3. Электронды журналдар тарихы

Бұл команда электрондық журнал туралы қысқа мәліметтерімен чекті басып шығаруды орындайды.

8.4. Жаңа электронды журнал

Электронды журналды дайындау – Бұл опция жадының жаңа модулін электрондық журнал ретінде пайдалану үшін дайындауға мүмкіндік береді. Келесі нөмірімен, күнімен және уақытымен жаңа журналды активтеу құжаты. Бұл операция сервистік маманмен орындалады.

9. "Тесттер" режимі

БАСТЫ МӘЗІР → **9** → Оператор паролі * → **ИТОГ**

* -"Тесттер" режиміне барлық операторлар кіре алады. Үнсіз келісім бойынша операторлар паролі олардың нөмірлерімен сәйкес келеді. Қате енгізілсе

C батырмасын басыңыз және қайта енгізіңіз.

Дисплейде "Тесттер" режимі мәзірінде көрсетіледі.

Батырманы басып

Сіз "Тесттер" режимінен шыға аласыз.

Тесті белсендіру үшін, сәйкес цифрлық батырманы басыңыз немесе и с помощью кнопок **↑** **↓** батырмалары арқылы мәзірден таңдаңыз және **ИТОГ** батырмасын басыңыз

Тест нөмірі	Сипаттамасы
1	Принтер тесті
2	Дисплей тесті
3	Пернетақта тесті
4	ЖЕЕК тесті
5	Flash тесті
6	ФЖ-дан оқу тесті
7	ФЖ жазу тесті
8	ФЖ толық тесті
9	Сағаттар тесті – осы тестің басынан бастап 1 минут ішінде күні мен уақыты дисплейде көрінеді, немесе кез-келген пернені басқанға дейін.
10	БКМ-ң параметрлерін және тескіштің бақылау сомасын басып шығару.
11	Тестердің циклдік орындалуы 1-нен 6-ға және 10-ға дейін
12	COM-порт тесті
13	SD-карта тесті
14	Аккумуляторлық батареялар тесті
15	GPRS модемі тесті
16	LAN тесті
17	WLAN тесті

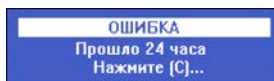
10. "Кассаны айыру" режимі

Басты мәзір →

IX. БКМ-ды блоктау жағдайлары

БКМ-ң жұмысы келесі жағдайларда блокталады:

1. БКМ-н қосу кезінде өзін-өзі тестілеу сәтсіз өткен жағдайда. Мұнда дисплейде қателік туралы сәйкес хабарлама көрсетіледі.
2. Егер ауысым басталғаннан 24 сағаттан көп уақыт өтсе.

Мұндай жағдайда ауысымдық өтеуімен есепті алып тастау қажет. (3.2.1 тармағы)

3. Егер ФДО серверімен байланыс 72 сағаттан көп жоқ болса.

Мұндай жағдайда байланысты қалпына келтіру үшін шаралар қолдану қажет (байланыс операторларының қызметін төлеу немесе ақауларды жою үшін маманды шақыру). Байланысты қалпына келтіргеннен кейін БКМ ФДО серверіне автоматты түрде байланыс болмаған кезде « автономды режим) ресімделген құжаттар туралы ақпарат береді және оператор өз жұмысын жалғастыра алады.

4. Егер БКМ-н сервисті блоктау бағдарламаланған болса (7.3.2 және 7.3.3) және блоктаудың бағдарламаланған күннен 30 тәуліктен асып кетсе.

Мұндай жағдайда сервистік маманды шақыру қажет.

Осы жоғарыда сипатталған жағдайлардан басқа, БКМ жұмыс кезінде ақаулық пайда болса блокталады және оператордың қате әрекеттері кезінде. Мұнда дисплейде қателік туралы сәйкес хабарлама көрінеді.

X. МҮМКІН БОЛАТЫН ҚАТЕЛІКТЕР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ЖОЮ ТӘСІЛДЕРІ.

Хабарлама	Қателіктер себебі және мүмкін болатын жою тәсілдері
Принтердің қосылмауы	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз
ФЖ байланыспаған	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз
ЕЖ табылмаған!	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз

SIM-карта жоқ	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз
Сервисті шақырыңыз!	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз
Қағаз жоқ!	Қағаз орамдығын дұрыс қойыңыз және С басыңыз
Дисплей қосылмаған	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз
Басыңыз (С)...	Оператор қателігі
Операция мүмкін емес	Оператор қателігі
Тауардың нөмірі жоқ!	Тауардың дұрыс емес коды. Дұрыс кодты енгізіңіз.
Асыра толтырылған Бағасы*Саны	Енгізілген сан өте үлкен. Санды бөлшектеп енгізіңіз
Бағасы жоқ	Бағасын енгізіңіз (мысалы, 2 бағасы бар тауар үшін).
Штрих-кодыжоқ!	Базада штрих-код жоқ
Тауарлар асыра толтырылған	Өтеуімен тауарлар жөніндегі есеп алыңыз
Саны асыра толтырылған	Өтеуімен тауарлар жөніндегі есеп алыңыз
Регистр асыра толтырылған	Өтеуімен ауысымдық есепті алыңыз
Сатудың макс. саны	Чекте сатудың максималды мүмкін болатын саны тіркелген. Чекті жабыңыз. Жаңа чек ашыңыз.
Чек ашық!	Ашық тұрған чекте тіркеу режимінен шығып көру.
Чек жабық!	Жабық чекте төлеу пернесі басылған
Қолма-қол ақша жоқ!	Кассадағы қолма-қол ақша сомасынан артық төлеу сомасы енгізілген.
Төлеу басталды	Төлеу басталу кезінде сату. Чекті жабыңыз және жаңасын ашыңыз немесе чекті жойыңыз және сатуды қайталаңыз.
Сату жоқ	Ашық чекте жойып көру.
Айналымдардың мүмкін болатын терістеу!	Оператор қателігі
Операциялар жоқ!	Сұраныс трансакция чек буферінде табылмағын
Тауарлар базасы толық	Тауарлар базасы толық және тауар сақтала алмайды
Тауар бар	Жаңа кодты енгізіңіз.
Штрих-коды бар	Штрих-код басқа тауарға беріліп қойылды
Тауардың нөмірі жоқ!	Тауардың коды дұрыс емес. Дұрыс кодты енгізіңіз.
Тауарлар базасының қателіктері!	Деректер базасының құрылымы зақымдалған. Сервистік қызмет көрсету қажет.

Тауарлары базасы жоқ!	Тауарды бағдарламалаңыз
ФЖ қателер!	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
Толық ФЖ	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
Толық ЕЖ!	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
SD картада қате!	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
Аккумулятор разрядталған!	БКМ-сы автоматты айырылып қалады. Қоректену адаптерін қосыңыз.
Құрылғының идентификаторы белгісіз	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
Токен дұрыс емес	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
Сұраныс нөмірі дұрыс емес	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
Қайталанған сұраныстың дұрыс жіберілмеуі	Жабдықтаушыға немесе қолдау қызметіне телефон шалыңыз.
Ауысымның басталуынан бастап 24 сағат уақыт кетті	Өтеуімен ауысымдық есепті алыңыз

КОНТРОЛЬНО-КАССОВАЯ МАШИНА
ПОРТ DRG-35 ФКЗ
для ломбардов и пунктов приема стеклотары

ИНСТРУКЦИЯ ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ

This mark is an indication for separate collection of waste electrical and electronic equipment (WEEE). It is prohibited the disposal of WEEE containers for mixed waste

(Pursuant to Ordinance requirements for marketing of electrical and electronic equipment and transportation and disposal of waste electrical and electronic equipment, adopted by Decree № 82 of 10.04.2006)

The information contained in this document is subject to change without notice. No part of this document may be reproduced

or transmitted, in any form or by any means, mechanical, electrical or electronic without the prior written permission of Datecs Ltd.

Version: май, 2015

Содержание

I. ВВЕДЕНИЕ	49
II. ТЕХНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	50
III. ВНЕШНИЙ ВИД ККМ	52
IV. КЛАВИАТУРА	52
V. РАСПАКОВКА.....	53
VI. ВКЛЮЧЕНИЕ/ВЫКЛЮЧЕНИЕ ПИТАНИЯ	53
VII. УСТАНОВКА ТЕРМОЛЕНТЫ	53
VIII. РЕЖИМЫ РАБОТЫ.....	54
1. РЕЖИМ "РЕГИСТРАЦИЯ"	55
1.1. <i>Вход в режим.....</i>	55
1.2. <i>Функции кнопок в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ" .....</i>	55
1.3. <i>Схемы оформления документов в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ" ...</i>	58
1.3.1. <i>Схема оформления чека продажи/покупки .....</i>	58
1.3.2. <i>Схема оформления чека возврата.....</i>	60
1.3.3. <i>Схема оформления слежебного чека внесения/выплаты.....</i>	60
1.3.4. <i>Несколько примеров чеков продажи/покупки .....</i>	60
1.4. <i>Специфичные случаи работы в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ" .....</i>	61
1.4.1. <i>Использование параметра "штрих-код" .....</i>	61
1.4.2. <i>Режим "ПОИСК" товара .....</i>	61
2. РЕЖИМ "ОТЧЕТЫ БЕЗ ГАШЕНИЯ" (X-ОТЧЕТЫ)	62
2.1. <i>Вход в режим.....</i>	62
2.2. <i>Типы X-отчетов .....</i>	62
2.2.1. <i>Сменный отчет .....</i>	62
2.2.2. <i>По операторам .....</i>	62
2.2.3. <i>Отчет по товарам .....</i>	63
2.2.4. <i>Отчет по ККМ.....</i>	63
2.2.5. <i>Отчет по секциям и группам товаров.....</i>	63
2.2.6. <i>Отчет по параметрам товаров .....</i>	63
2.2.7. <i>Отчет по остаткам товаров .....</i>	63
2.2.8. <i>Управление остатками .....</i>	63
3. РЕЖИМ "ОТЧЕТЫ С ГАШЕНИЕМ" (Z-ОТЧЕТЫ)	65
3.1. <i>Вход в режим .....</i>	65
3.2. <i>Типы Z-отчетов .....</i>	65
3.2.1. <i>Сменный отчет .....</i>	65
3.2.2. <i>По операторам .....</i>	65
3.2.3. <i>По товарам .....</i>	66
4. РЕЖИМ "ПРОГРАММИРОВАНИЕ"	67
4.1. <i>Вход в режим.....</i>	67
4.2. <i>Процесс программирования .....</i>	67

4.3. Описание программируемых параметров	70
4.3.1. Параметры товаров	70
4.3.2. Цена товара	71
4.3.3. Операторы	71
4.3.4. Секции	73
4.3.5. Текст в чеке	73
4.3.6. Напоминание	74
4.3.7. Ставки НДС	74
4.3.8. Дата и время	74
4.3.9. Конфигурация	74
5. РЕЖИМ "НАЛОГОВЫЙ ИНСПЕКТОР"	77
6. РЕЖИМ "СВЯЗЬ С КОМПЬЮТЕРОМ"	77
7. РЕЖИМ "СЕРВИС"	77
7.1. Вход в режим	77
7.2. Процесс настройки параметров и выполнения действий.	78
7.3. Описание параметров и действий режима "Сервис"	78
7.3.1. Параметры связи	78
7.3.2. Текст и пароль	80
7.3.3. Дата блокировки	81
7.3.4. Тип клиентского дисплея	81
7.3.5. Очистка всех товаров	81
7.3.6. Обнуление ОЗУ	81
7.3.7. Заводские установки	81
7.3.8. Обновление ПО	81
7.3.9. Язык	81
8. РЕЖИМ "ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ"	82
8.1. Печать копий	82
8.1.1. Отчеты с гашением	82
8.1.2. Фискальные чеки	82
8.1.3. Чеки возврата	83
8.1.4. Служебные чеки	83
8.1.5. Все чеки	83
8.2. Верификация	83
8.3. История эл.журналов	83
8.4. Новый эл.журнал	83
9. РЕЖИМ "ТЕСТЫ"	84
10. РЕЖИМ "ВЫКЛЮЧЕНИЕ КАССЫ"	84
IX. СЛУЧАИ БЛОКИРОВКИ ККМ	85
X. ВОЗМОЖНЫЕ ОШИБКИ И СПОСОБЫ ИХ УСТРАНЕНИЯ	86

I. ВВЕДЕНИЕ

ПОРТ DPG-35 ФКЗ (для ломбардов и пунктов приема стеклотары) – программируемая контрольно-кассовая машина (далее ККМ) с функцией передачи фискальной информации на сервер Оператора фискальных данных (ОФД). ККМ осуществляет передачу информации на сервер ОФД о всех оформляемых чеках в режиме on-line по протоколу CPCR. Информация передается по защищенному интернет-каналу. Связь с сетью интернет осуществляется по Ethernet, GPRS или Wi-Fi. Ее параметры соответствуют требованиям к обслуживанию клиентов и организации учета в магазинах, супермаркетах, аптеках, ресторанах, а также в любых торговых объектах. ККМ предоставляет полный отчет, как для владельца магазина, так и для налоговых органов. ККМ имеет возможность отображать информацию в печатаемых документах на государственном или русском языке.

Данная инструкция предоставляет всю необходимую информацию о ККМ ПОРТ DPG-35 ФКЗ (для ломбардов и пунктов приема стеклотары) и содержит детальные инструкции по настройке ККМ для работы, правильной эксплуатации и хранению, технические спецификации и функциональные возможности устройства. Также предоставляется подробная информация о режимах работы и возможных применениях.

ПРИЯТНОЙ РАБОТЫ С КОНТРОЛЬНО-КАССОВОЙ МАШИНОЙ ПОРТ DPG-35 ФКЗ!

II. ТЕХНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Параметр	Описание
Емкость базы данных артикулов	До 100000
Длина наименования артикула	До 32 символов
Типы штрих-кодов	EAN-13, EAN-8, UPC, Штрих-коды с этикеток, напечатанных весами
Тип налога	НДС, 3 налоговые группы
Количество операторов	До 30
Макс. количество продаж в одном чеке	Более 120
Типы обслуживания	- Контроль на выходе - ККМ в каждом отделе
Типы оплаты	-2 типа оплаты (по умолчанию: НАЛИЧНЫМИ, КАРТА);
Режимы работы ККМ	- Регистрация - Отчеты без гашения - Отчеты с гашением - Программирование - Налоговый инспектор - Сервисный режим - Тесты - Электронный журнал - Связь с ПК
Связь с ПК	- Для работы с базой артикулов (программирование, чтение и отчеты); - Для настройки параметров ККМ; - Для связи использован специализированный протокол DATECS.
Электронный журнал	Не менее 3800 смен по 250 чеков
Архив чеков, доступный для чтения с ПК	До 1 000 чеков (в каждом чеке до 10 продаж)
Фискальная память	Энергонезависимая, 3800 сменных отчетов
Тип термопринтера	MLT-288
Скорость печати	12 строк в секунду
Символов в строке	42
Расходные материалы - термобумага	- ширина 57 мм - толщина от 60 до 72 μ m - диаметр рулона до 65 мм

Дисплей оператора Дисплей клиента	- Графический LCD, до 4 строк и до 22 символов в строке - 2 строки, до 16 символов в строке
Клавиатура	33 клавиши
Питание	Адаптер – выход: DC 9V/5A, вход: 100-240V 50-60Hz
Аккумуляторная батарея (опция)	Li-Ion 7.4V 2000mA/h
Часы / Календарь	Работает до 90 дней после отключения питания
Рабочая температура	От 0°C до +45°C
Размеры	Длина / высота / ширина – 320 / 92 / 226 мм
Вес, кг	1.160 (с рулоном бумаги)
Интерфейс и подключаемые устройства	- Разъем ден.ящика – 1 шт., - RS-232C, может быть настроен для работы в режиме REG со сканером штрих-кода, весами, внешним дисплеем покупателя или для связи с ПК.
Передача фискальных данных на сервер ОФД	LAN GPRS Wi-Fi (опционально)

III. ВНЕШНИЙ ВИД ККМ

IV. КЛАВИАТУРА

V. РАСПАКОВКА

После распаковки ККМ, в коробке вы найдете:

- Эту инструкцию по эксплуатации;
- Формуляр.

Поместите ККМ в удобном месте, так, чтобы клиенты и оператор могли одновременно видеть показания на дисплее.

Не устанавливайте ККМ под прямыми солнечными лучами и вблизи источников сильного тепла!

Не устанавливайте ККМ в сильно запыленных помещениях!

VI. ВКЛЮЧЕНИЕ/ВЫКЛЮЧЕНИЕ ПИТАНИЯ

ККМ оснащена адаптером питания. Входное напряжение адаптера 100-240 В ~50-60Hz, выходные параметры – 9В/5А.

Не подключайте адаптер ККМ к одной цепи с мощными электроприборами (холодильники, морозильники, нагреватели, электрические двигатели, и т.д.)

Перед началом работы убедитесь есть ли в ККМ термомолента.

ККМ включается нажатием кнопки .

На дисплее отображается главное меню.

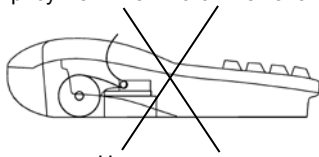
Отключается ККМ из положения ГЛАВНОЕ МЕНЮ нажатием кнопки или выбором кнопками / пункта 10.

VII. УСТАНОВКА ТЕРМОЛЕНТЫ

- Снимите крышку принтерного отсека;
- Установите рулон в держатели как показано на рисунке ниже и вставьте начало термомоленты под валик принтера;

Правильно

Не правильно

- Используя кнопку протяните термомоленту на 25-30 см;
- Вставьте конец термомоленты в прорезь крышки принтерного отсека;
- Закройте крышку принтерного отсека и нажмите клавишу

VIII. РЕЖИМЫ РАБОТЫ

ККМ поддерживает несколько режимов работы, которые позволяют просматривать и изменять все параметры, печатать отчеты, обмениваться данными с компьютером и регистрировать продажи с помощью клавиатуры. Доступ к режимам работы осуществляется с помощью различных меню. Ошибки оператора приводят к появлению на дисплее сообщений об ошибке.

Главное меню предоставляет доступ к следующим режимам:

1. Регистрация	6. Связь с компьютером
2. Отчеты без гашения	7. Сервис
3. Отчеты с гашением	8. Электронный журнал
4. Программирование	9. Тесты
5. Налоговый инспектор	10. Выключение кассы

Выбор режима работы

Доступ к любому режиму можно получить следующими способами:

- выбор режима с помощью цифровой клавиатуры;
- выбор режима с помощью кнопок / и подтверждения нажатием кнопки **ИТОГ**.

Нажав на кнопку Вы можете выйти из любого режима и вернуться к предыдущему меню.

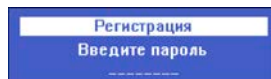
Вход в режимы

Операторы имеют разные права на доступ к режимам.

Права доступа операторов:

- Операторы 1..23 (кассиры) имеют доступ только к режиму **1**
- Операторы 24, 25 имеют доступ к режимам **1, 2 и 8**
- Операторы 26, 27 имеют доступ к режимам **1, 2, 3 и 8**
- Операторы 28, 29, 30 (администраторы) имеют доступ к режимам **1, 2, 3, 4 и 8**
- Все операторы имеют доступ к режимам **7 и 9**
- К режиму **5** имеет доступ только налоговый инспектор.

После выбора режима, если требуется ввод пароля, то на дисплее отображается приглашение к вводу пароля.

По умолчанию пароли совпадают с номерами операторов.

Для входа в режим оператор должен ввести пароль и нажать кнопку **ИТОГ**.

1. Режим "РЕГИСТРАЦИЯ"

Режим предназначен для документального оформления (печати чеков) продаж, покупок, а также возвратов продаж и покупок и действий оператора, связанных с перемещением по кассе наличных средств.

1.1. Вход в режим

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → → Пароль оператора* →

* - Доступ к режиму "РЕГИСТРАЦИЯ" имеют операторы с 1 по 30. По умолчанию пароли для этих операторов совпадают с номерами операторов. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку и повторите ввод.

На дисплее отображается:

Нажав на кнопку Вы можете выйти из режима "РЕГИСТРАЦИЯ".

1.2. Функции кнопок в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ"

Кнопка	Функция
... или ... 	Позволяют быстро выбрать товар, запрограммированный в Параметрах кнопок быстрого выбора товаров (стр. 31). Смотрите пункт 4.3.9.3. Приводит к увеличению накоплений в клиентском чеке и в параметрах соответствующего товара. Нажатие кнопок: - регистрирует продажу товара с номером, записанным в строке 1 таблицы из пункта 4.3.9.3; ... - регистрирует продажу товара с номером, записанным в строке 6 таблицы из пункта 4.3.9.3; - регистрирует продажу товара с номером, записанным в строке 7 таблицы из пункта 4.3.9.3; ... - регистрирует продажу товара с номером, записанным в строке 12 таблицы из пункта 4.3.9.3.
	Указывает, что введенное число является номенклатурным кодом товара. Приводит к увеличению/уменьшению накоплений выбранного товара в чеке клиента. При вводе номенклатурного кода десятичная точка и цифры после нее игнорируются и введенное значение рассматривается в качестве целого. Если один из параметров товара является недействительным, на дисплее отображается сообщение об ошибке: "PLU код не существует"; "Нет цены"; Если клавиша нажата, но код не введен, последняя продажа повторяется.

 	Сочетание используется для поиска товара в базе запрограммированных товаров. Этот режим позволяет найти товар по коду и продать/купить его. (Подробное описание см. в главе Специфические случаи работы в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ")
	Выбор товара по штрих-коду. Введите цифры штрих-кода товара и нажмите кнопку для его продажи.
	- Будучи нажатой в начале операции, указывает на то, что будет оформляться чек покупки или возврата покупки. - Указывает, что введенное число является ценой. Кнопка используется для продажи/покупки товара по свободной цене. Сначала вводится цена, потом нажимается кнопка . После этого вводится код товара. Продажа/покупка по свободной цене возможна только если параметр товара "тип цены" имеет значение 1 или 2.
	- Отменяет предыдущую продажу/покупку - Используется для выполнения операции "ВОЗВРАТ". Кнопка нажимается и удерживается до появления на дисплее признака выполнения операции "ВОЗВРАТ":
 	Нажатие этой последовательности при открытом чеке приводит к появлению меню действий по отмене продаж/покупок в чеке. После нажатия этой последовательности кнопок ККМ предлагает следующий выбор: - Отмена чека (кнопка) - Отмена позиции в чеке с вводом номера секции (кнопка). - Отмена позиции в чеке с вводом кода товара (кнопка). - Отмена позиции в чеке с вводом штрих-кода (кнопка). Эта операция не может быть выполнена, если параметры продажи не совпадают с параметрами отменяемой продажи/покупки. <i>Замечание: Оператор должен ввести те же самые параметры, которые напечатаны в позиции чека, которую требуется отменить. Если есть наценка / скидка, то они будут отменены вместе с отменяемой продажей/покупкой.</i>
	Отображает промежуточный итог. После нажатия этой клавиши на дисплее отображается промежуточный итог.
	- Указывает, что введенное значение является количеством - Если ККМ работает с весами, то нажатие этой кнопки без предварительного введенного значения вызовет получение значения веса от весов.
 	Если ККМ работает с двумя весами, то нажатие этих кнопок без предварительного введенного значения вызовет получение значения веса от вторых весов.
	Закрывает чек клиента и отмечает оплату наличными.

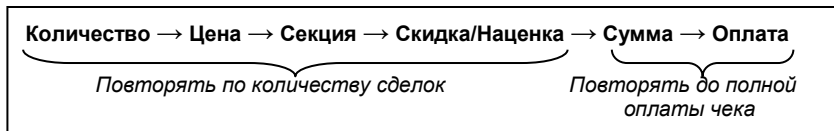
 ИТОГ	Открывает денежный ящик при закрытии чека, при условии, что параметр "Управление денежным ящиком" имеет значение "ДА".
	Кнопка используется при оплате картой.
	- Нажатие этой кнопки вызывает добавления процентной надбавки к сумме последней операции или, если перед этим была нажата кнопка , то это добавляет процентную надбавку к сумме промежуточного итога. Процентное значение может находиться в диапазоне от 00.00 до 100.00. - Если нет открытого чека, эта кнопка используется для операции "Внесение суммы".
 	Значение надбавки к цене товара или к промежуточному итогу. Добавляет надбавку к сумме последней продажи или, если перед этим была нажата кнопка - добавляет надбавку к сумме промежуточного итога.
	- Нажатие этой кнопки вызовет вычитания процентной скидки от суммы последней продажи или если перед этим была нажата кнопка , то это вычитает процентную скидку от суммы промежуточного итога. Процентное значение может находиться в диапазоне от 00.00 до 100.00. - Если нет открытого чека, эта кнопка используется для операции "Выплата суммы".
 	Значение скидки. Вычитает скидку от суммы последней операции или если перед этим была нажата кнопка - вычитает скидку от суммы промежуточного итога.
 / 	Просмотр на дисплее всех операций в открытом чеке. Нажмите кнопки / для просмотра всех операций в чеке. Этот режим позволяет отменять операции с помощью кнопки . Для выхода из режима нажмите кнопку .
	Сбрасывает все цифры, введенные перед нажатием функциональной кнопки. Сбрасывает ошибки, возникшие в результате нажатия функциональной кнопки.
 	Ввод числа

Продажи/покупки не могут быть оформлены:

- Если один из операционных регистров ККМ переполнен. Продолжение работы возможно только после снятия сменного отчета с гашением (см. пункт 3.2.1. Сменный отчет).
- Если разрядность суммы произведения цены и количества превышает 10 цифр операция не выполняется и на дисплее отображается сообщение об ошибке.

1.3. Схемы оформления документов в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ"

1.3.1. Схема оформления чека продажи/покупки

- Перед оформлением чека покупки нажать кнопку ЦЕНА

Количество: Необязательный параметр.
 Если количество не введено, то производится регистрация продажи единичного товара.
 Количество продаваемого/покупаемого товара может быть введено двумя способами:

1. Ввод с клавиатуры

Количество → X

2. Ввод веса с электронных весов

X

- вводит вес с первых весов;

↑

X

- вводит вес со вторых весов.

Цена: Обязательный параметр.

Цена может быть введена несколькими способами:

1. Ввод с клавиатуры (свободная цена)

2. Выбор из базы товаров по запрограммированной цене

Код товара → ФЦ

Штрих-код* → ШТРИХ

* - Штрих-код можно ввести цифрами или с помощью сканера штрих-кода (при подключенном сканере)

Кроме того, цену из базы товаров можно ввести способом, описанным в пункте «1.4.2. Режим «Поиск» товара». (стр.17)

3. Выбор из базы товаров с вводом свободной цены

Цена → ЦЕНА → Код товара → ФЦ

Цена → ЦЕНА → Штрих-код* → ШТРИХ

* - Штрих-код можно ввести цифрами или с помощью сканера штрих-кода (при подключенном сканере)

4. Ввод цены запрограммированной в секции

1CEK..6CEK или ↑ 1CEK...↑ 6CEK

Секция: Обязательное действие при вводе цены с клавиатуры. При остальных способах ввода цены этот параметр можно не вводить.

1CEK..6CEK или ↑ 1CEK...↑ 6CEK

Скидка/Наценка: Необязательный параметр.

Скидку/Наценку можно оформить на отдельную операцию, на несколько операций и на весь чек. Для оформления скидки/наценки на несколько операций надо после регистрации последней операции, входящей в группу для оформления скидки/наценки, нажать кнопку **ПИ**. Для оформления скидки/наценки на весь чек кнопку **ПИ** надо нажать после регистрации последней операции в чеке.

Этот параметр можно вводить в абсолютных (сумма) и в относительных (процент от суммы) величинах.

1. Скидка в абсолютной выражении

Сумма скидки → **↑** **%-**

2. Скидка в относительном выражении

Процент → **%-**

3. Надбавка в абсолютной выражении

Сумма скидки → **↑** **%+**

4. Надбавка в относительном выражении

Процент → **%+**

Сумма: Обязательный параметр при оплате картой. При оплате наличными этот параметр можно не вводить. Сумма вводится с клавиатуры и представляет собой сумму, поданную покупателем или сумму, подлежащую списанию с карты. Если сумма, поданная покупателем при расчете наличными превышает сумму чека, то после закрытия чека ККМ вычисляет и распечатывает сумму сдачи. Если этот параметр меньше суммы чека, то производится частичная оплата.

Оплата: Обязательное действие.
Оплата может быть произведена за наличный расчет, за безналичный расчет и комбинированным способом.

1. Оплата за наличный расчет

ИТОГ

2. Оплата за безналичный расчет

КАРТА

Отмена:

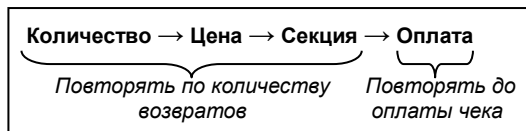
Действия по отмене регистрации отдельных операций или всего чека, до его закрытия, описаны в пункте 1.2. Функции кнопок в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ" (стр.11-13) кнопка **СТ** и сочетание кнопок **↑** **СТ**

1.3.2. Схема оформления чека возврата

Для того чтобы оформить чек возврата товара необходимо, чтобы регистр "наличные в денежном ящике" содержал сумму большую или равную сумме возврата.

Для начала оформления чека возврата нажмите и удерживайте кнопку **СТ** как описано в пункте 1.2. Функции кнопок в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ" (стр.11-13)

Далее схема выглядит так:

- Перед оформлением чека возврата покупки нажать кнопку **ЦЕНА**

Описание действий и параметров совпадает с пунктом „1.3.1. Схема оформления чека продажи/покупки“.

1.3.3. Схема оформления слежебного чека внесения/выплаты

Служебными в режиме "Регистрация" являются чеки внесения и выплаты наличных в кассу/из кассы.

Внесение: Сумма → **%+**

Выплата: Сумма → **%-**

1.3.4. Несколько примеров чеков продажи/покупки

* Перед оформлением покупки нажать кнопку **ЦЕНА**

1. Продажа/покупка из отдела №1 с оплатой наличными без вычисления сдачи:

Сумма → **1СЕК** → **ИТОГ**

2. Продажа/покупка из отдела №1 с оплатой наличными с вычислением сдачи:

Сумма → **1СЕК** → Полученная сумма → **ИТОГ**

3. Продажа/покупка из отдела №1 с оплатой картой:

Сумма → **1СЕК** → Сумма оплаты → **КАРТА**

4. Продажа/покупка из отдела №1 с комбинированной оплатой:

Сумма → **1СЕК** → Сумма оплаты с карты → **КАРТА** → **ИТОГ**

5. Продажа/покупка из отдела №1 с указанием количества:

Количество → **X** → Сумма → **1СЕК** → **ИТОГ**

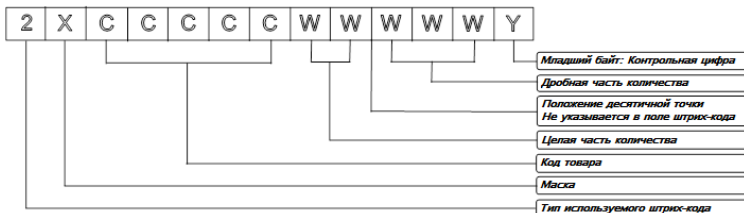
1.4. Специфичные случаи работы в режиме "РЕГИСТРАЦИЯ"

1.4.1. Использование параметра "штрих-код"

Параметр товара "Штрих-код" используется для:

- регистрации продажи/покупки товара путем сканирования его штрих-кода.
- ввода цифрового значения штрих-кода с клавиатуры. Введите цифровое значение штрих-кода товара и нажмите **ШТРИХ** для регистрации операции.
- применения штрих-кода, распечатанного на весах. Такой штрих-код может быть использован способами, описанными выше.

Формат штрих-кода когда в штрих-коде указываются код товара и его количество / вес:

Где:

X-маска штрих-кода, запрограммированная в параметре "Маска весового штр.кода" (Программирование -> Конфигурация -> Параметры ККМ -> Маска штрих-кода)

Пример:

1. Если в параметре "Маска весового штр.кода" запрограммировано значение "36", то ККМ может работать со штрих-кодами типа:

23CCCCC WWWWWWY или 26CCCCC WWWWWWY.

2. Если в параметре "Маска весового штр.кода" запрограммировано значение "2489", то ККМ может работать со штрих-кодами типа:

22CCCCC WWWWWWY, 24CCCCC WWWWWWY, 28CCCCC WWWWWWY или 29CCCCC WWWWWWY

1.4.2. Режим "ПОИСК" товара

Режим позволяет отображать на дисплее данные товара.

Для входа в режим "ПОИСК" введите код товара и нажмите кнопки .

Если код товара не введен, то на дисплее отобразятся параметры первого запрограммированного товара. Для изменения кода искомого товара используйте кнопки / или прочитайте сканером штрих-код товара.

Есть два способа выхода из режима "ПОИСК":

- нажмите / для выхода из режима без регистрации операции.

- дважды нажмите для выхода из режима и регистрации операции.

2. Режим "Отчеты без гашения" (X-отчеты)

Этот режим позволяет снимать отчеты без гашения. При снятии отчетов без гашения накопленные за смену данные не изменяются (кроме пункта "Управление остатками").

2.1. Вход в режим

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **2** → Пароль оператора* → **ИТОГ**

* - Доступ к режиму "Отчеты без гашения" имеют операторы с 24 по 30. По умолчанию пароли для этих операторов совпадают с номерами операторов. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку **C** и повторите ввод.

На дисплее отчеты, доступные для печати:

Отчеты без гаш.	10:12
1 Сменный отчет	
2 По операторам	

Выберите отчет с помощью кнопок **↑** / **↓** и подтвердите кнопкой **ИТОГ** или нажмите соответствующую цифровую кнопку.

2.2. Типы X-отчетов

2.2.1. Сменный отчет

Отчеты без гаш. → **1**

Отчет включает в себя:

- обороты по продажам, покупкам, возвратам, наценкам и скидкам;
- обороты по типам оплаты, обороты по операциям отмены/коррекции;
- суммы внесения / выплат;
- обороты и суммы НДС по налоговым группам;

2.2.2. По операторам

Отчеты без гаш. → **2** → Отчет по операт

2.2.2.1. По номеру оператора

Отчет по операт → **1** → Введите номер оператора → **ИТОГ**

2.2.2.2. По всем операторам

Отчет по операт → **2**

Отчет включает в себя:

- обороты по продажам, покупкам, наценкам и скидкам
- обороты по типам оплаты
- обороты по операциям отмены/коррекции
- суммы внесения / выплат

2.2.3. Отчет по товарам

Отчеты без гаш. → **3** → первый номер диапазона товаров → **ИТОГ** → последний номер диапазона товаров → **ИТОГ**

Содержит накопленные обороты по товарам. Отчет может быть снят для диапазона товаров. Введите первый и последний товар из диапазона. Для каждого товара распечатываются:

- Номенклатурный код и наименование;
- Проданное и купленное количество и оборот.

2.2.4. Отчет по ККМ

Отчеты без гаш. → **4**

Отчет включает в себя:

- обороты по продажам, покупкам, возвратам, наценкам и скидкам;
- обороты по типам оплаты, обороты по операциям отмены/коррекции;
- суммы внесения / выплат;

2.2.5. Отчет по секциям и группам товаров

Отчеты без гаш. → **5**

2.2.6. Отчет по параметрам товаров

Отчеты без гаш. → **6** → первый номер диапазона товаров → **ИТОГ** → последний номер диапазона товаров → **ИТОГ**

2.2.7. Отчет по остаткам товаров

Отчеты без гаш. → **7** → первый номер диапазона товаров → **ИТОГ** → последний номер диапазона товаров → **ИТОГ**

Содержит данные об остатках товаров. Отчет может быть снят для диапазона товаров. Введите первый и последний товар из диапазона. Для каждого товара распечатываются:

- Номенклатурный код и наименование
- Количество остатков

2.2.8. Управление остатками

Отчеты без гаш. → **8** → Управление остатками

Меню позволяет:

- Установить новое количество остатков
- Добавить количество к существующим остаткам

2.2.8.1. Ввод новых остатков

Подрежим предназначен для ввода начальных остатков запрограммированного товара.

Управление остатками →

Сначала вводится код товара (товар должен быть запрограммирован). Ввести код товара можно как с помощью цифровых кнопок, так и выбрав с помощью кнопок / . Ввод кода подтверждается кнопкой .

Затем вводится остаток товара и подтверждается кнопкой .

Выйти из режима ввода новых остатков можно нажав кнопку

2.2.8.2. Добавление остатков

Подрежим предназначен для пополнения остатков запрограммированного товара.

Управление остатками →

Сначала вводится код товара (товар должен быть запрограммирован). Ввести код товара можно как с помощью цифровых кнопок, так и выбрав с помощью кнопок / . Ввод кода подтверждается кнопкой .

Затем вводится добавляемое количество товара и подтверждается кнопкой .

Выйти из режима добавления остатков можно нажав кнопку

3. Режим "Отчеты с гашением" (Z-отчеты)

Этот режим позволяет снимать отчеты с гашением.

ВНИМАНИЕ! По истечению 24 часов с момента открытия смены (печати первого документа) ККМ блокируется до снятия сменного отчета! Для продолжения работы необходимо выполнить действия описанные в пункте 3.2.1.

3.1. Вход в режим

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **3** → Пароль оператора* → **ИТОГ**

* - Доступ к режиму "Отчеты с гашением" имеют операторы с 26 по 30. По умолчанию пароли для этих операторов совпадают с номерами операторов. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку **C** и повторите ввод.

На дисплее отчеты, доступные для печати:

3.2. Типы Z-отчетов

3.2.1. Сменный отчет

Отчеты с гаш. → **1**

После печати этого отчета автоматически очищаются следующие регистры:

- обороты по продажам, покупкам, возвратам, наценкам и скидкам;
- обороты по типу платежа;
- обороты по операциям "отмена"/"коррекция";
- суммы выплат/внесений.

После печати этого отчета данные записываются в блок фискальной памяти и регистры автоматически очищаются. Обороты по запрограммированным товарам после печати этого отчета очищаются или нет в зависимости от значения параметра „Очистка оборотов по товарам при снятии дневного отчета с гашением”. (4.3.9.1. Параметры кассы)

3.2.2. По операторам

Отчеты с гаш. → **2** → Отчет по операт

Печатаются и очищаются следующие данные:

- обороты по продажам, покупкам, возвратам, наценкам и скидкам;
- обороты по типу платежа;
- обороты по операциям "отмена"/"коррекция";
- суммы выплат/внесений

3.2.2.1. По номеру оператора

Отчет по операт → **1** → Введите номер оператора → **ИТОГ**

3.2.2.1. По всем операторам

Отчет по операторам → 2

3.2.3. По товарам

Содержит данные по товарам включая обороты.

Для каждого товара печатаются:

- Код товара
- Наименование
- Количество
(количество= „Проданное количество”+”Возврат купленное количество” –
„Купленное количество”- ”Возврат проданное количество”)
- Оборот

Отчеты с гаш. → 3 → первый номер
диапазона товаров → ИТОГ → последний номер
диапазона товаров → ИТОГ

4. Режим "ПРОГРАММИРОВАНИЕ"

Если Вы сами программируете вашу ККМ, то внимательно прочитайте эту главу. Если ваша ККМ уже запрограммирована сервисным специалистом, то пропустите эту главу и переходите к чтению главы "РЕГИСТРАЦИЯ".

Режим "ПРОГРАММИРОВАНИЕ" позволяет запрограммировать основные параметры, сгруппированные по порядку их использования в работе ККМ. Каждый параметр доступен из своего меню. Параметры изменяются в режиме программирования после их отображения на дисплее.

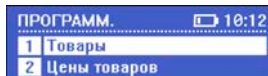
ВНИМАНИЕ! ПРОГРАММИРОВАНИЕ ПАРАМЕТРОВ ККМ ВОЗМОЖНО ТОЛЬКО ПОСЛЕ СНЯТИЯ СМЕННОГО ОТЧЕТА (Z-ОТЧЕТА (стр.21))!

4.1. Вход в режим

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → → Пароль оператора* →

* - Доступ к режиму "ПРОГРАММИРОВАНИЕ" имеют операторы 28, 29 и 30. По умолчанию пароли для этих операторов 28, 29 и 30 соответственно. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку и повторите ввод.

На дисплее отображается меню режима "ПРОГРАММИРОВАНИЕ":

Нажав на кнопку Вы можете выйти из режима "ПРОГРАММИРОВАНИЕ".

4.2. Процесс программирования

В режиме ПРОГРАММИРОВАНИЕ для изменения доступны следующие параметры:

1. Товары	5. Текст в чеке	9. Конфигурация
2. Цены товаров	6. Напоминание	
3. Операторы	7. Ставки НДС	
4. Секции	8. Дата / Время	

Выбор параметра осуществляется из положения „ПРОГРАММ.“ следующими способами:

- с помощью цифровой клавиатуры;
- с помощью кнопок / и подтверждения нажатием кнопки .

Каждый параметр – это запись, состоящая из полей, значения которых определяют характеристики параметра. Некоторые из параметров имеют более одной записи. Например, параметр "Товары" имеет до 100 тысяч записей - максимальное количество программируемых товаров, каждая из которых имеет несколько полей - наименование, цена, НДС и т.д.

При программировании товаров, операторов, функций кнопок, надбавок и скидок, оператор сначала вводит номер записи, которую хочет изменить. Например, если вы программируете:

- товары – сначала выбирается код товара (от 1 до 100000);
- операторов - сначала выбирается номер оператора (от 1 до 30);

Номер записи можно выбрать следующими способами:

- выделить поле, содержащее номера записей, ввести номер и нажать **ИТОГ** ;
- увеличивать/уменьшать значение поля с помощью кнопок / ;
- нажимать кнопки / (перебор уже запрограммированных записей).
- нажать кнопку **ФЦ** для выбора первого незапрограммированного товара.

Войдя в одно из подменю режима "ПРОГРАММИРОВАНИЕ", ККМ отображает набор модифицируемых в этом меню полей. Если в этом меню несколько параметров, то первый выбирается автоматически.

Чтобы изменить значение в любом из полей, оператор может использовать кнопки / для увеличения / уменьшения значения или ввести значение с клавиатуры. Если при вводе значения с клавиатуры была допущена ошибка нажмите кнопку **С** и повторите ввод.

Нажмите кнопку **ИТОГ** чтобы сохранить измененное значение.

Переход к редактированию следующего параметра записи – кнопка **ИТОГ** .

Для полей с возможными значениями "Да" или "Нет" оператор может ввести 1 или 0, где 1 означает "Да", а 0 – "Нет", или используя кнопки / выбрать значение из списка возможных значений.

Символьные и цифровые поля могут быть отредактированы. Если редактируемое поле цифровое, то ввести можно только цифры из диапазона, определенного параметрами поля. Если редактируемое поле символьное, то ввести можно все символы поддерживаемые ККМ – буквы алфавита, специальные символы и цифры.

Функции кнопок при программировании символьных полей:

	Переход к следующему символу		Возврат к предыдущему символу
	Удаление символа справа от курсора		Удаление символа слева от курсора
	Переход в конец поля		Переход в начало поля
	Выбор ввода цифр, кириллицы или латиницы		Переключение между заглавными и прописными буквами
	Запись изменений		Очистка поля

Символ "^" является служебным. В запрограммированном тексте символ после "^" печатается жирным и первый символ "^" не печатается.

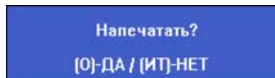
При редактировании символьного поля, символы выбираются последовательным нажатием клавиши, и, если она остается не нажата в течение определенного периода времени, то курсор автоматически перемещается на следующую позицию на экране (как при редактировании текста в мобильном телефоне).

Значение кнопок при программировании символьных полей

	7	8	9
abc	.,-№!@7	abc8	def9
абв	.,-№!@7	абвгг8	дежзё9
	4	5	6
abc	ghi4	jkl5	mno6
абв	ийклк4	мнопң5	рстууу6
	1	2	3
abc	pqrs1	tuv2	wxyz3
абв	фхцчh1	шщъыi2	ьэюя3
	0	X	•
abc	^*=:/?0		— . # " ' _ %
абв	^*=:/?0		— . # " ' _ %

Например - Буква "Ц" представлена на кнопке **1**, в третьей позиции. Для введения буквы "Ц" надо 3 раза последовательно нажать кнопку **1**.

После ввода и сохранения последнего параметра записи на дисплей выводится следующее сообщение:

Вы можете распечатать запрограммированные параметры нажав кнопку **0** или завершить редактирование без распечатки параметров нажав кнопку **ИТОГ**.

4.3. Описание программируемых параметров

4.3.1. Параметры товаров

ПРОГРАММ. → **1**

В ККМ могут быть запрограммированы до 100000 товаров, у каждого из которых имеются следующие поля:

№ поля	Наименование	Диапазон	Описание
1	Код товара	До 6 знаков	Номенклатурный код товара
2	Наименование	До 32 символов	По умолчанию: пробел
3	Налоговая группа	1÷3	По умолчанию: 1
4	Цена	До 9 знаков	По умолчанию: 0.00
5	Тип цены	0÷2	Продажа возможна: 0: Только по запрограммированной цене 1: По запрограммированной или свободной цене 2: По цене меньше или равной запрограммированной
6	Отдел	1÷16	По умолчанию: 16
7	Группа товаров	1÷99	По умолчанию: 1
8	Штрих-код	До 15 знаков	По умолчанию: 0

Цена товара может быть изменена в любое время. Наименование товара и налоговая группа не могут быть изменены до снятия ежедневного отчета с гашением. После снятия отчета с гашением все параметры товара могут быть изменены.

Пример программирования товара с кодом 5, наименованием “Хлеб” и ценой 50 тенге

Войдите в режим "ПРОГРАММИРОВАНИЕ"

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **4** → Пароль оператора* → **ИТОГ**

* - Доступ к режиму "ПРОГРАММИРОВАНИЕ" имеют операторы 28, 29 и 30. По умолчанию пароли для этих операторов 28, 29 и 30 соответственно. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку **С** и повторите ввод.

Нажмите кнопку **1** для выбора пункта "1. Товары";

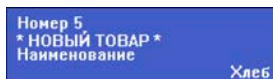
Номер 1
* НОВЫЙ ТОВАР *
Номер 1

Последовательно нажмите кнопки **5**, **ИТОГ**, **ИТОГ**;

Номер 5
* НОВЫЙ ТОВАР *
Номер 5

Введите наименование товара “Хлеб”, используя следующие кнопки:

<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="1"/>	- буква “Х”		
<input type="button" value="КАРТА"/>		- переключение на ввод прописными буквами		
<input type="button" value="4"/>	<input type="button" value="4"/>	<input type="button" value="4"/>	<input type="button" value="4"/>	- буква “л”
<input type="button" value="9"/>	<input type="button" value="9"/>	- буква “е”		
<input type="button" value="8"/>	<input type="button" value="8"/>	- буква “б”		

Если на дисплее отображается “Хлеб”, то все сделано правильно. Если вы ввели неправильный символ, вернитесь к нему с помощью кнопки и введите правильный символ.

Нажмите   для подтверждения наименования и перехода к полю НДС;

Нажмите для перехода к полю ЦЕНА;

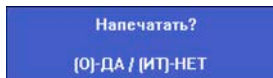

Последовательно нажмите

Если вы не хотите изменять значения следующих полей, нажмите кнопку четыре раза;

- Нажмите для распечатки чека:

4.3.2. Цена товара

ПРОГРАММ. →

№ поля	Наименование	Диапазон	Описание
1	Код товара	До 6 знаков	Номенклатурный код товара
2	Цена	До 9 знаков	По умолчанию: 0.00

4.3.3. Операторы

ПРОГРАММ. →

Изменение наименования или пароля оператора возможно только после снятия дневного отчета с гашением (стр.21).

№ поля	Наименование	Диапазон	Описание
1	Номер оператора	1÷30	
2	Наименование	До 20 символов	По умолчанию: ОПЕРАТОР хх (хх – номер оператора)
3	Пароль	До 8 знаков	По умолчанию: совпадает с номером оператора.

Пример программирования наименования оператора № 10

Войдите в режим "ПРОГРАММИРОВАНИЕ"

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **4** → Пароль оператора* → **ИТОГ**

* - Доступ к режиму "ПРОГРАММИРОВАНИЕ" имеют операторы 28, 29 и 30.
По умолчанию пароли для этих операторов 28, 29 и 30 соответственно.
При неправильном вводе пароля нажмите кнопку **C** и повторите ввод.

Нажмите кнопку **3** для выбора пункта "3.Операторы"

ПРОГРАММ. ОПЕРАТОРЫ Номер	10:12
1	

Последовательно нажмите кнопки **1** **0** и **ИТОГ** (номер может быть выбран с помощью кнопок **↑** / **↓**);

Нажмите кнопку **ИТОГ** для перехода к следующему полю;

Введите наименование оператора "Амир" используя следующие клавиши:

- C** - удалить текущее наименование оператора
- 8** - ввести букву "А"
- КАРТА** - переключение на ввод прописными буквами
- 5** - ввести букву "м"
- 4** - ввести букву "и"
- 6** - ввести букву "р"

ПРОГРАММ. Номер 10 Наименование: Амир	10:12
--	-------

Если на дисплее отображается "Амир", то все сделано правильно. Если вы ввели неправильный символ, вернитесь к нему с помощью кнопки **%-** и введите правильный символ.

Нажмите **ИТОГ** **ИТОГ** для подтверждения наименования и перехода к полю Пароль;

ПРОГРАММ. Номер 10 Пароль:	10:12
10	

Если вы хотите изменить пароль, то введите его и нажмите кнопку **ИТОГ**;

Нажмите **ИТОГ**;

Напечатать?
[0]-ДА / [ИТ]-НЕТ

Нажмите **0** для распечатки чека.

4.3.4. Секции

ПРОГРАММ. → 4

№ поля	Наименование	Диапазон	Описание
1	Номер	1÷16	
2	Наименование	До 32 символов	По умолчанию: СЕКЦИЯ хх (хх – номер отдела)
3	Макс.сумма	До 9 знаков	По умолчанию: 0.00 (без ограничения)
4	Налоговая группа	1	По умолчанию: 1

4.3.5. Текст в чеке

ПРОГРАММ. → 5 → ТЕКСТЫ

ККМ позволяет печатать до 6 строк заголовка и до 6 рекламных строк. Каждая строка содержит до 42 символов. Изменение текста заголовка возможно только после снятия дневного отчета с гашением. Тексты вводятся по правилам описанным на стр.24-25. Программирование текстовой информации в чеке осуществляется из трех подменю:

4.3.5.1. Текст заголовка; ТЕКСТЫ → 1

4.3.5.2. Текст рекламы; ТЕКСТЫ → 2

№ строки	Описание (заголовок)	Текст по умолчанию	№ строки	Описание (реклама)	Текст по умолчанию
1	1-я строка заголовка	НА И М Е Н О В А Н И Е Ф И Р М Ы	1	1-я строка рекламы	
2	2-я строка заголовка	А Д Р Е С Ф И Р М Ы	2	2-я строка рекламы	
3	3-я строка заголовка	НА И М Е Н О В А Н И Е О Б Ъ Е К Т А	3	3-я строка рекламы	
4	4-я строка заголовка	А Д Р Е С О Б Ъ Е К Т А	4	4-я строка рекламы	
5	5-я строка заголовка		5	5-я строка рекламы	
6	6-я строка заголовка		6	6-я строка рекламы	

4.3.5.3. Другие тексты. ТЕКСТЫ → 3

№ строки	Описание	Диапазон	Текст по умолчанию
1	Текст наименования идентификационного номера	До 4 символов	БИН:
2	Наименование оператора фискальных данных	До 42 символов	Оператор ОФД – АО «ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ»
3	Сайт оператора фискальных данных	До 42 символов	Сайд оператора ОФД – www.oofd.kz

4.3.6. Напоминание

 ПРОГРАММ. → **6**

Параметр позволяет выводить на печать 2 строки текста напоминания оператору о необходимости оплатить услуги оператора связи. Напоминание печатается при каждом включении ККМ за указанное количество дней до запрограммированного числа месяца.

№ поля	Наименование	Диапазон	Значение по умолчанию
1	День оплаты	1÷31	0
2	Дни печати напоминания	0÷31	0

4.3.7. Ставки НДС

 ПРОГРАММ. → **7**

Здесь вводятся ставки НДС. ККМ позволяет ввести три ставки НДС. Допустимые значения от 0,00% до 99,99%.

4.3.8. Дата и время

ВНИМАНИЕ! Ввод даты меньше даты последнего снятого сменного отчета с гашением не возможен!

Ввод даты возможен только после снятия сменного отчета с гашением (стр.21)

 ПРОГРАММ. → **8** → Ввести дату и время* → **ИТОГ**

* - Положение курсора меняется кнопками **%-** / **%+**

4.3.9. Конфигурация

 ПРОГРАММ. → **9** → КОНФИГУРАЦИЯ

4.3.9.1. Параметры кассы

 КОНФИГУРАЦИЯ → **1**

Поле	Описание	Значение	По умолчанию
1	Логический номер ККМ в магазине	1÷999	1
2	Работа без пароля	ДА,НЕТ	НЕТ (Изменение значения этого поля возможно только после снятия дневного отчета с гашением.)
3	Управление денежным ящиком	ДА,НЕТ	НЕТ ДА – денежный ящик открывается: - из меню РЕГИСТРАЦИЯ с помощью клавиш ↑ ИТОГ ; - при оплате чека; НЕТ- денежный ящик открывается при оплате чека.

4	Очистка оборотов по товарам при снятии дневного отчета с гашением	ДА,НЕТ	ДА
5	Управление остатками товара	ДА,НЕТ	НЕТ
6	Количество программируемых штрих-кодов	1÷4	1
7	Маска штрих-кода	До 10 знаков	пусто (не работает с штрих-кодами, напечатанными на весах)
8	Связанный отчет ККМ	0, 1, 2	0 – без отчета ККМ в Z-отчете 1 – с отчетом ККМ в Z-отчете 2 – с печатью контрольной ленты
9	Связанный отчет по операторам	ДА,НЕТ	НЕТ
10	Связанный отчет по группам товаров	ДА,НЕТ	НЕТ
11	Связанный отчет по товарам	ДА,НЕТ	НЕТ
12	Время автоотключения	0÷15	10 (0 - не отключаться)
13	Отключение подсветки	0÷5	1 (0 – не отключать подсветку)

4.3.9.2. Параметры чека

КОНФИГУРАЦИЯ → 2

Поле	Параметр	Значение	По умолчанию
1	Контрастность печати	0÷20	10
2	Печать НДС	ДА,НЕТ	ДА
3	Режим "Без копеек"	ДА,НЕТ	ДА

4.3.9.3. Параметры кнопок быстрого выбора товаров

КОНФИГУРАЦИЯ → 3

Быстро выбирать товары можно с помощью кнопок 1СЕК...6СЕК.

Программирование поля 2 инициирует продажу товара с запрограммированным номером при нажатии соответствующих кнопок быстрого выбора товаров.

Поле	Параметр	Диапазон	Описание
1	Номер комбинации клавиш	1 ÷ 12	Значение от 1 до 6 означает кнопки 1СЕК...6СЕК. Значение от 7 до 12 означает комбинации кнопок 1СЕК... 6СЕК
2	Код товара	До 6 знаков	По умолчанию: 0

4.3.9.4. Параметры кнопок и

 КОНФИГУРАЦИЯ →

Если вы выбрали этот пункт, ККМ сначала предлагает изменить параметры кнопки . Нажимая кнопки / можно перейти к изменению параметров кнопки

. Каждая кнопка имеет два поля:

№	Параметр	Значение	Описание
1	Значение в процентах	0.00% ÷ 99.99%	По умолчанию: 0.00
2	Абсолютное значение	0.00 ÷ 9999999.99	По умолчанию: 0.00

4.3.9.5. Связь

 КОНФИГУРАЦИЯ → → ПОДКЛЮЧЕНИЯ

4.3.9.5.1. Периферия

 ПОДКЛЮЧЕНИЯ →

В этом пункте меню вы можете выбрать COM-порт - COM1 или COM2. После выбора COM-порта можно устанавливать следующие параметры:

№	Параметр	Значение	По умолчанию
1	Тип устройства, подключаемого к COM-порту	НЕТ : не соединено Сканер : соединение со сканером штрих-кода Весы : соединение с электронными весами Дисплей: соединение с внешним дисплеем Банк.терминал: соединение с банковским терминалом	НЕТ
2	Скорость передачи данных	1200 bps; 2400 bps; 4800 bps; 9600 bps; 14400 bps; 19200 bps; 38400 bps; 56000 bps; 115200bps; 57600 bps;	1200 bps
3	Протокол связи с весами	DATECS; CAS, DIBAL, DIGI; ATLAS.	DATECS * Это поле используется только если в поле 1 выбраны "Весы".

При подключении весов, в поле 2 должна быть установлена та же скорость как в весах (для справки, пожалуйста, обратитесь к документации весов, например для весов Datecs поле 2 = 4800).

4.3.9.5.2. Компьютер

ПОДКЛЮЧЕНИЯ → **2**

Параметр позволяет установить порт подключения к ПК и определить скорость обмена данными.

Номер COM-порта изменяется клавишами **↑** / **↓**, или цифровыми кнопками от 0 до 2, где:

- 0 – нет связи с ПК;
- 1 – ПК подключен к COM 1;
- 2 – ПК подключен к COM 2.

После выбора номера порта будет необходимо выбрать скорость обмена данными. Значение скорости изменяется кнопками **↑** / **↓** или цифровыми кнопками от 0 до 9, где:

0=1200 bps;	1=2400 bps;	2=4800 bps;	3=9600 bps;
4=14400 bps;	5=19200 bps;	6=38400 bps;	7=56000 bps;
8=57600 bps;	9=115200bps;		

5. Режим "Налоговый инспектор"

Этот режим описан в брошюре "Руководство налогового инспектора"

6. Режим "Связь с компьютером"

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **6**

Этот режим позволяет программировать ККМ, регистрировать продажи, печатать отчеты с помощью подключенного к ней ПК (поддерживаемые в этом режиме команды описаны в специальной документации)

Перед началом использования данного режима необходимо настроить параметры подключения ККМ к ПК по COM-порту.

7. Режим "Сервис"

7.1. Вход в режим

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **7** → Пароль оператора* → **ИТОГ**

* - Доступ к режиму "СЕРВИС" имеют все операторы. По умолчанию пароль сервисного специалиста пустой и его можно не вводить. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку **C** и повторите ввод.

На дисплее отображается меню режима "СЕРВИС":

Нажав на кнопку **⏻** Вы можете выйти из режима "СЕРВИС".

7.2. Процесс настройки параметров и выполнения действий.

Действия оператора при настройке параметров режима "Сервис" и используемые при этом кнопки идентичны описанным в пункте 4.2. (стр.23).

7.3. Описание параметров и действий режима "Сервис"

В режиме Сервис доступны следующие параметры и действия:

1. Параметры связи	4. Тип клиентского дисплея	7. Заводские установки
2. Тексты и пароль	5. Очистка всех товаров	8. Обновление ПО
3. Дата блокировки	6. Обновление ОЗУ	

7.3.1. Параметры связи

Здесь настраиваются параметры связи ККМ с сервером ООФД.

СЕРВИС → → Параметры связи

7.3.1.1. Параметры сервера

Параметры связь →

Далее необходимо ввести значения следующих параметров сервера:

Адрес сервера – IP-адрес сервера оператора фискальных данных. (10.8.29.11)

Порт сервера – всегда 7777

Системный ID – системный идентификатор ККМ, присвоенный при активации ККМ на сервере оператора фискальных данных. Системный ID можно посмотреть в личном кабинете налогоплательщика по адресу www.org.oofd.kz зайдя в раздел Управление ККМ и щелкнув на соответствующей ККМ.

Токен – сменяемый ключ обмена данными, предотвращающий компрометацию устройства. Первичный токен можно получить в личном кабинете налогоплательщика по адресу www.org.oofd.kz зайдя в раздел Управление ККМ и щелкнув на соответствующей ККМ.

Действия при получении первичного токена:

- На странице **Просмотр ККМ** щелкните по кнопке **Действия**
- В появившемся меню щелкните по надписи Получить токен
- В открывшейся странице **Получение нового токена** щелкните по надписи **Создать новый токен** и, затем, по надписи **Подтвердить**.
- В поле **Новый токен** появится первичный токен (8-ми значная цифра)

7.3.1.2. GPRS

Параметры связь → → GPRS

В этом пункте меню настраиваются параметры подключения к сети интернет по GPRS и выбирается тип установленного GSM-модема. Для связи по GPRS в ККМ должна быть установлена SIM-карта выбранного оператора связи.

Установка SIM-карты.

1. Раскрутить и вскрыть корпус ККМ.
2. Вставить SIM-карту в слот GSM-модема.
3. Закрыть и скрутить корпус ККМ.

7.3.1.2.1 APN

Здесь вводятся параметры доступа к сети интернет при подключении по GPRS.

GPRS →

Далее вводятся следующие параметры:

APN – Имя точки доступа, выданное оператором используемой мобильной связи;

APN Username – Имя пользователя, выданное оператором используемой мобильной связи;

APN Password – Пароль доступа к интернету, выданный оператором используемой мобильной связи.

7.3.1.2.2. Тип модема

Здесь выбирается тип GSM-модема. Допустимые значения: 2G и 3G.

GPRS →

Тип модема выбирается с помощью кнопок / .

7.3.1.3. LAN

Параметры связ → → LAN

В этом пункте меню настраиваются параметры подключения к сети Ethernet, а также есть возможность проверить статус сети.

7.3.1.3.1. Параметры

Здесь вводятся параметры сети интернет при подключении по LAN.

LAN →

Вводятся следующие параметры:

IP – IP-адрес ККМ в вашей сети;

Маска подсети;

Шлюз – IP-адрес шлюза;

Предпочитаемый DNS:

Альтернативный DNS:

DHCP – параметр определяет будет ли ККМ получать IP-адрес от маршрутизатора. Допустимые значения "Да" и "Нет". Значения выбираются кнопками / . Если параметр имеет значение "Да", то другие параметры пункта LAN вводить не надо.

7.3.1.3.2. Статус LAN

LAN →

Распечатывается чек содержащий сведения о статусе ККМ в сети.

7.3.1.4. WLAN

Параметры связ → → WLAN

В этом пункте меню настраиваются параметры подключения к сетям Wi-Fi.

7.3.1.4.1. Параметры

Здесь вводятся параметры сети интернет при подключении по Wi-Fi.

WLAN →

IP – IP-адрес ККМ в вашей сети;

Маска подсети;

Шлюз – IP-адрес шлюза;

Предпочитаемый DNS:

Альтернативный DNS:

DHCP – параметр определяет будет ли ККМ получать IP-адрес от маршрутизатора. Допустимые значения "Да" и "Нет". Значения выбираются кнопками / . Если значение поля - "Да", то другие параметры пункта WLAN.Параметры вводить не надо.

7.3.1.4.2. Точка доступа

Здесь вводятся параметры доступа к сети Wi-Fi.

WLAN →

Вводятся следующие параметры:

Номер – Номер, присвоенный сети при выполнении пункта 7.3.1.4.3.;

SSID;

Пароль;

Тип защиты – Выбирается кнопками / .

После записи параметров точки доступа ККМ предлагает ввести параметры следующей точки доступа. Можно запрограммировать параметры до трех точек доступа. Выйти из режима можно нажав кнопку .

7.3.1.4.3. Поиск сетей

WLAN →

По этой команде ККМ осуществляет поиск и распечатку списка доступных сетей Wi-Fi.

7.3.1.5. Тип интерфейса

Параметры связ → → WLAN

Здесь выбирается тип используемого для связи интерфейса (GPRS, WLAN или LAN). Выбор типа интерфейса осуществляется кнопками / .

7.3.2. Текст и пароль

СЕРВИС →

Для выполнения этой операции требуется установить сервисную перемычку.

Здесь вводятся до 10 строк предупреждения о блокировке ККМ, которое будет печататься при каждом включении кассы начиная с даты на 30 дней ранее запрограммированной в пункте 7.3.3. Дата блокировки. В последнем поле вводится пароль для режима "СЕРВИС". По умолчанию все поля этого параметра пустые.

7.3.3. Дата блокировки

СЕРВИС → 3

Здесь вводится дата и время блокировки ККМ.

7.3.4. Тип клиентского дисплея

СЕРВИС → 4

Дисплей покупателя может быть двух типов: графический и текстовый. Если информация на дисплее клиента не видна или видна частично, то его тип должен быть изменен. Меню дает возможность для этого изменения.

В зависимости от установленного типа дисплея отобразится:

Для смены типа дисплея нажмите ИТОГ, для отмены - С

После выполнения операции необходимо выключить и включить ККМ (стр.9).

7.3.5. Очистка всех товаров

СЕРВИС → 5

Операция используется для удаления всех запрограммированных товаров.

7.3.6. Обнуление ОЗУ

СЕРВИС → 6

Для выполнения этой операции требуется установить сервисную перемычку.

При выполнении данной команды происходит обнуление ОЗУ и проверяются записи в ЭЖ. ККМ восстанавливает ежедневные записи данных из электронного журнала, проверяет базу данных товаров и, при обнаружении повреждений, исправляет ее.

7.3.7. Заводские установки

СЕРВИС → 7

Для выполнения этой операции требуется установить сервисную перемычку.

При выполнении этой команды все настройки ККМ сбрасываются на значения установленные заводом-изготовителем по умолчанию.

7.3.8. Обновление ПО

СЕРВИС → 8

При выполнении этой команды ККМ проверяет наличие новой версии ПО на сервере производителя и, при обнаружении, устанавливает ее.

7.3.9. Язык

СЕРВИС → 9

Эта команда позволяет переключить ККМ на работу на казахском или русском языке.

8. Режим "Электронный журнал"

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **8** → Пароль оператора* → **ИТОГ**

* - Доступ к режиму "Электронный журнал" имеют операторы 24 - 30. По умолчанию пароли для этих операторов 24 - 30 соответственно. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку **C** и повторите ввод.

На дисплее отображается меню режима "Электронный журнал":

Нажав на кнопку Вы можете выйти из режима "Электронный журнал".

Режим ЭЖ позволяет оператору выполнять запросы к данным электронного журнала, сохраненным на SD-карте. Это также позволяет ККМ проверять данные, хранящиеся в журнале, читать общую информацию о журнале и подготавливать носитель для хранения журнала.

8.1. Печать копий

Электр.журнал → **1** → Тип чека

Режим предназначен для распечатки копий чеков. ККМ предоставляет возможность печати копии любого оформленного с момента фискализации документа. Поиск документов возможен по номеру или по дате/времени. Возможна печать копий документов выбранного типа за определенный период.

8.1.1. Отчеты с гашением

Печать дубликатов отчетов с гашением

Тип чека → **1** → Поиск по

8.1.1.1. Номер

Поиск по. → **1** → номер первого отчета диапазона → **ИТОГ** → номер последнего отчета диапазона → **ИТОГ**

8.1.1.2. Дата / Время

Поиск по. → **2** → дата первого отчета диапазона → **ИТОГ** → дата последнего отчета диапазона → **ИТОГ**

8.1.2. Фискальные чеки

Печать дубликатов фискальных чеков.

8.1.2.1. Номер

Поиск по. → **1** → номер первого чека диапазона → **ИТОГ** → номер последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.1.2.2. Дата / Время

Поиск по. → **2** → дата первого чека диапазона → **ИТОГ** → дата последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.1.3. Чеки возврата

Печать дубликатов чеков возврата.

8.1.3.1. Номер

Поиск по. → **1** → номер первого чека диапазона → **ИТОГ** → номер последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.1.3.2. Дата / Время

Поиск по. → **2** → дата первого чека диапазона → **ИТОГ** → дата последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.1.4. Служебные чеки

Печать дубликатов служебных чеков.

8.1.4.1. Номер

Поиск по. → **1** → номер первого чека диапазона → **ИТОГ** → номер последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.1.4.2. Дата / Время

Поиск по. → **2** → дата первого чека диапазона → **ИТОГ** → дата последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.1.5. Все чеки

8.1.5.1. Номер

Поиск по. → **1** → номер первого чека диапазона → **ИТОГ** → номер последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.1.5.2. Дата / Время

Поиск по. → **2** → дата первого чека диапазона → **ИТОГ** → дата последнего чека диапазона → **ИТОГ**

8.2. Верификация

Эта команда проверяет документы, сохраненные в электронном журнале на корректность.

8.3. История эл.журналов

Эта команда приводит к распечатке чека с краткими сведениями об электронном журнале.

8.4. Новый эл.журнал

Подготовка Электронного журнала – Эта опция позволяет подготовить новый модуль памяти для использования в качестве электронного журнала. Документ со следующим номером, датой и временем активации нового журнала. Эта операция выполняется только сервисным специалистом.

9. Режим "Тесты"

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **9** → Пароль оператора* → **ИТОГ**

* - Доступ к режиму "Тесты" имеют все операторы. По умолчанию пароли операторов совпадают с их номерами. При неправильном вводе пароля нажмите кнопку **C** и повторите ввод.

На дисплее отображается меню режима "Тесты":

Нажав на кнопку Вы можете выйти из режима "Тесты".

Для активации теста нажмите соответствующую цифровую кнопку или с помощью кнопок / выберите его из меню и нажмите кнопку **ИТОГ**.

Номер теста	Описание
1	Тест принтера
2	Тест дисплея
3	Тест клавиатуры
4	Тест ОЗУ
5	Тест Flash
6	Тест – чтение из ФП
7	Тест – запись в ФП
8	Полный тест ФП
9	Тест часов - текущая дата и время будут отображаться на дисплее в течение 1 минуты с начала этого теста, либо до нажатия любой клавиши.
10	Распечатка параметров ККМ и контрольной суммы прошивки.
11	Циклическое выполнение тестов с 1 по 6 и 10
12	Тест COM-порта
13	Тест SD-карты
14	Тест аккумуляторной батареи
15	Тест модема GPRS
16	Тест LAN
17	Тест WLAN

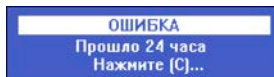
10. Режим "Выключение кассы"

ГЛАВНОЕ МЕНЮ → **0**

IX. СЛУЧАИ БЛОКИРОВКИ ККМ

Работа ККМ блокируется в следующих случаях:

1. При неудачном прохождении самотестирования при включении ККМ. При этом на дисплее появляется соответствующее сообщение об ошибке.
2. Если прошло больше чем 24 часа с момента начала смены.

В этом случае необходимо снять сменный отчет с гашением (пункт 3.2.1)

3. Если связь с сервером ОФД отсутствует более 72-х часов.

В этом случае необходимо принять меры для восстановления связи (оплатить услуги оператора связи или вызвать специалиста для устранения неполадок). После восстановления связи ККМ автоматически передает на сервер ОФД информацию о документах, оформленных во время отсутствия связи (автономный режим) и оператор может продолжать работу.

4. Если запрограммировано сервисное блокирование ККМ (пункты 7.3.2 и 7.3.3) и прошло больше чем 30 суток от запрограммированной даты блокировки.

В этом случае необходимо вызвать сервисного специалиста.

Кроме случаев описанных выше, ККМ блокируется при возникновении неисправности во время работы и при ошибочных действиях оператора. При этом на дисплее появляется соответствующее сообщение об ошибке.

Х. ВОЗМОЖНЫЕ ОШИБКИ И СПОСОБЫ ИХ УСТРАНЕНИЯ

Сообщение	Причина ошибки и возможные способы устранения
Не подключен принтер	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки</i>
ФП не связана	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки</i>
ЕЖ не найден!	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки</i>
Нет SIM-карты	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки</i>
Позовите сервиса!	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки</i>
Нет бумаги!	<i>Вставьте рулон бумаги правильно и нажмите С</i>
Не подключен дисплей	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки</i>
Нажмите (С)...	<i>Ошибка оператора</i>
Операция невозможна	<i>Ошибка оператора</i>
Нет номера товара!	<i>Не верный код товара. Введите правильный код.</i>
Переполн. Цена*Колич	<i>Введенное количество слишком большое. Введите количество по частям</i>
Нет цены	<i>Введите цену (например для товара с ценой 2).</i>
Нет штрихкода!	<i>В базе нет штрих-кода.</i>
Переполн. товаров	<i>Снимите отчет по товарам с гашением</i>
Переполн. количеств	<i>Снимите отчет по товарам с гашением</i>
Переполн. регистров	<i>Снимите сменный отчет с гашением</i>
Макс. к-во продаж	<i>Зарегистрировано максимально возможное количество продаж в чеке. Закройте чек. Откройте новый чек.</i>
Чек открыт!	<i>Попытка выйти из режима регистрации при открытом чеке.</i>
Чек закрыт!	<i>Нажата клавиша оплаты при закрытом чеке.</i>
Нет наличности!	<i>Введена сумма выплаты превышающая сумму наличности в кассе.</i>
Оплата началась	<i>Попытка продажи при начатой оплате. Закройте чек и откройте новый или отмените чек и повторите продажи.</i>
Нет продаж	<i>Попытка отмены при открытом чеке.</i>
Возмож. отриц. оборот!	<i>Ошибка оператора</i>
Нет операции!	<i>Запрошенная транзакция не найдена в буфере чека</i>
База товаров полна	<i>База товаров заполнена и товар не может быть сохранен</i>
Товар существует	<i>Введите новый код.</i>
Штрихкод существует	<i>Штрих-код уже присвоен другому товару.</i>
Нет номера товара!	<i>Не верный код товара. Введите правильный код.</i>

Ошибка базы товаров!	<i>Повреждена структура базы данных. Необходимо сервисное обслуживание.</i>
Нет базы товаров!	<i>Запрограммируйте товар</i>
Ошибка ФП!	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Полна ФП	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Полный ЕЖ!	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Ошибка SD карты!	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Разряженная аккумулятор. бат.!	<i>ККМ автоматически отключается. Подключите адаптер питания.</i>
Неизвестный идентификатор устройства	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Неверный токен	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Неправильный номер запроса	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Неправильная отправка повторного запроса	<i>Позвоните поставщику или в службу поддержки.</i>
Прошло 24 часа с начала смены	<i>Снимите сменный отчет с гашением</i>